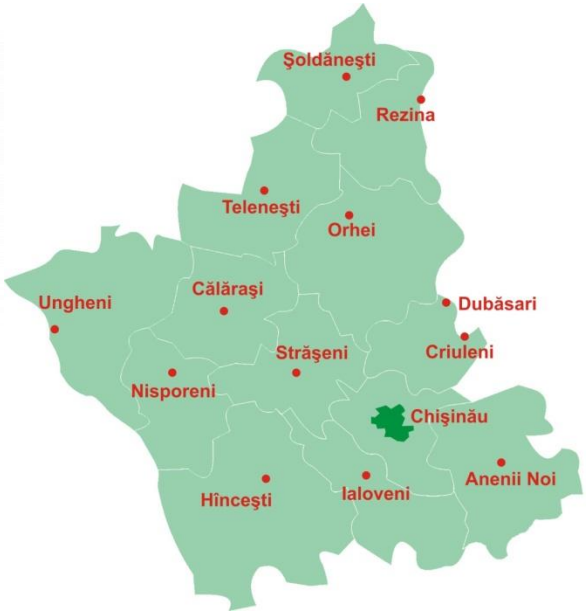
Ministerul Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor

AGENŢIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

R A P O R T
privind implementarea Planului de activitate pentru anul 2014

20 ianuarie 2015

CUPRINS

ABREVIERI **3**

OBIECTIVUL 1: PLANIFICARE STRATEGICĂ ŞI PROGRAMARE REGIONALĂ **8**

1.1 Iniţierea planificării strategice regionale 2016/2020 ..... **8**

1.2 Planificarea regională sectorială integrată **9**

1.3 Corelarea documentelor de planificare raională cu programele regionale sectoriale **12**

OBIECTIVUL 2: MANAGEMENTUL PROIECTELOR REGIONALE **14**

2.1 Planificarea şi implementarea proiectelor de dezvoltare regională **14**

2.2 Monitorizarea şi evaluarea proiectelor de dezvoltare regională **25**

OBIECTIVUL 3: DEZVOLTARE ŞI COOPERARE **26**

3.1 Promovarea potenţialului de dezvoltare a RDC **26**

3.2 Consolidarea capacităţilor actorilor locali şi regionali **31**

3.3 Consolidarea relaţiilor de cooperare transfrontalieră şi transnaţională **39**

OBIECTIVUL 4: COMUNICARE ŞI TRANSPARENŢĂ **40**

4.1 Asigurarea vizibilităţii şi transparenţei activităţii ADR Centru **41**

4.2 Asigurarea vizibilităţii şi transparenţei proiectelor de dezvoltare regională **46**

OBIECTIVUL 5: ACTIVITATEA OPERAŢIONALĂ **47**

5.1 *Activitatea managerială, resurse umane și dezvoltarea instituțională* **47**

5.2 Managementul financiar şi achiziţii publice **48**

5.3 Suport instituţional pentru CRD Centru **48**

CONCLUZII **51**

ABREVIERI

ADR	Agenţia de Dezvoltare Regională
AAC	Aprovizionare cu Apă şi de Canalizare
APC	Administraţia Publică Centrală
APL	Administraţia Publică Locală
APP	Apelul de Propuneri de Proiecte
BNS	Biroul Naţional de Statistică
CNCDR	Consiliul Naţional de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CP	Clădiri Publice
CPP	Concept de Proiect Posibil
CPS	Comitetul pentru Planificare Strategică
CRD	Consiliul Regional pentru Dezvoltare
DGDR	Direcţia Generală Dezvoltare Regională
DPCR	Direcţia Politică şi Cooperare Regională
DR	Dezvoltarea Regională
DLR	Drumuri Locale Regionale
DRIDR	Direcţia Relaţii cu Instituţiile de Dezvoltare Regională
DUP	Documentul Unic de Program
EE	Eficienţa Energetică
FNDR	Fondul Naţional pentru Dezvoltare Regională
GIZ	Agenţia de Cooperare Internaţională a Germaniei
GLP	Grup de Lucru pe Proiect
GLRS	Grup de Lucru Regional Sectorial
GRM	Guvernul Republicii Moldova
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor
MDS	Managementul Deşeurilor Solide
MSPL	Proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale”
NID	Notă Informativă Detaliată
ODIMM	Organizaţia pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici şi Mijlocii

ONG	Organizaţie Non-guvernamentală
POR	Planul Operaţional Regional
PRS	Program Regional Sectorial
RDC	Regiunea de Dezvoltare Centru
SDR	Strategia de Dezvoltare Regională
SDSE	Strategia de Dezvoltare Socio-economică
SIDA	Agenţia Suedeză pentru Dezvoltare Internaţională
SNDR	Strategia Naţională de Dezvoltare Regională
SSR	Secţia Statistică Regională

SUMAR EXECUTIV

Agenţia de Dezvoltare Regională Centru (*ADR Centru*) este o instituţie publică necomercială cu autonomie financiară, subordonată Ministerului Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor (MDRC) şi s-a constituit pentru asigurarea operaţionalităţii procesului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională (SDR) în Regiunea de Dezvoltare Centru (RDC). ADR Centru execută deciziile Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru (CRD Centru), care reuneşte 52 de membri, cîte 4 reprezentanţi din fiecare raion (13 preşedinţi de raioane, 13 primari, 13 reprezentanţi ai sectorului privat şi 13 lideri de asociaţii obşteşti).

Cadrul de planificare, evaluare şi implementare a politicii de dezvoltare regională îl constituie regiunea de dezvoltare.

Regiunea de Dezvoltare Centru este o unitate teritorială funcţională care are în componenţă 13 raioane: Anenii Noi, Călăraşi, Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Hînceşti, Orhei, Nisporeni, Străşeni, Şoldăneşti, Teleneşti, Rezina, Ungheni. Regiunea are o suprafaţă de 10 636 km² şi o populaţie de 1 060,8 mii de oameni (1 ianuarie 2014, BNS). Majoritatea populaţiei locuieşte în mediul rural (80,7%).

Scopul **Raportului de activitate pentru anul 2014** este de a reflecta gradul de realizare a Planului de activitate pentru perioada respectivă, care conţine obiective şi acţiuni ce contribuie la implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru şi a Planului Operaţional Regional (2013-2015). Raportul prezintă o descriere succintă a activităţilor realizate şi a rezultatelor obţinute.

În conformitate cu Planul de activitate al ADR Centru, dar şi întru atingerea scopului şi a obiectivelor strategice, în perioada de referinţă au fost întreprinse activităţi pentru realizarea următoarelor **obiective specifice*:***

- Planificarea strategică regională pentru orizontul 2016/2020 şi planificarea regională sectorială integrată;
- Asigurarea managementului eficient al proiectelor regionale prin implementare, monitorizare şi evaluare eficientă;
- Dezvoltare şi cooperare în interes regional;
- Comunicarea şi transparenţa implementării proiectelor şi a activităţilor prioritare de dezvoltare regională;
- Promovarea potenţialului de dezvoltare a RDC.

Realizarea acestor activităţi a fost asigurată de către personalul ADR Centru, prin conlucrarea cu Direcţia Generală Dezvoltare Regională din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor şi partenerii de dezvoltare. ADR Centru a beneficiat de asistenţă tehnică din partea proiectului GIZ „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova.”

Principalele rezultate ale ADR Centru, obţinute în realizarea politicii de dezvoltare regională pe parcursul anului 2014:

A. Planificare strategică şi programare regională:

- Elaborat şi aprobat Planul de acţiuni privind Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020;
- Constituit Comitetul pentru Planificare Strategică în RDC;
- Organizată şedinţa CPS al RD Centru;
- Elaborată analiza socio-economică a RD Centru pentru 5 capitole;
- Constituite GLRS în domeniul MDS şi GLP, în zona 2 de management a deşeurilor;
- Iniţiat procesul de elaborare a programului regional sectorial în domeniul Drumurilor Locale şi Regionale;
- Aprobate 3 Programe Regionale Sectoriale de CRD Centru: MDS, EE, AAC;
- Acordată asistenţa tehnică oraşului Anenii Noi în elaborarea SDSE.

B. Managementul proiectelor regionale

- 1 proiect finalizat;
- 15 proiecte de dezvoltare regională, parţial implementate, inclusiv 12 proiecte finanţate din FNDR şi 3 proiecte, cu suportul Agenţiei de Cooperare Internaţională a Germaniei (GIZ).

  Proiecte investiţionale conform programelor de dezvoltare:

Gestionarea deşeurilor menajere	– 1 proiect
Apă şi canalizare	– 3 proiecte
Infrastructura rutieră	– 4 proiecte
Eficienţă energetică	– 2 proiecte
Atractivitatea turistică	– 3 proiecte
Infrastructura de afaceri	– 1 proiect

- Infrastructură asigurată:
  - 13 rezervoare de apă potabilă construite;
  - 37,5 km de apeduct construit;
  - 12,0 km de drum regional construit;
  - 8 localități amenajate din punct de vedere turistic;
  - 3 parcuri amenajate, zone verzi create în localitățile beneficiare Donici, Codreanca și Cucuruzeni;
  - 5 indicatoare (întrări) în localitățile Codreanca, Lupa-Recea, Pocșești, Camencea și Donici construite și amenajate;
  - 5 obiective istorico-arhitecturale renovate și amenajate (muzee);
  - 4 265 m de trotuar construit și amenajat în localitățile Donici, Orhei și Sărătenii Vechi.
- Dezvoltate capacităţile autorităţilor publice locale şi a prestatorilor de servicii prin organizarea de ateliere de lucru, vizite de teren, elaborarea de studii de referinţă etc.

C. Promovarea potenţialului de dezvoltare a RDC

- 2 Forumuri Economice Transfrontaliere ale Euroregiunii Siret-Prut-Nistru, organizate în parteneriat.
- Elaborat şi publicat ghidul de promovare investiţională a Regiunii Centru
- Elaborarea ***Profilului Investițional Public al Regiunii de Dezvoltare Centru***.
- Organizate şi facilitate sesiuni de instruire şi schimb de experienţă pentru actorii locali şi regionali

D. Comunicare şi transparenţă

- Elaborate materiale promoţionale, comunicate de presă, buletine informative etc. Şi distribuite către publicul-ţintă prin mijloace on-line, TV, radio sau tipărite.

OBIECTIVUL 1: PLANIFICARE STRATEGICĂ ŞI PROGRAMARE REGIONALĂ

Obiective specifice:

1.1 Iniţierea planificării strategice regionale 2016/2020

1.2 Planificarea regională sectorială integrată

1.3 Corelarea documentelor de planificare locală/raională cu programele regionale sectoriale

Planificarea strategică şi programarea regională a fost realizată în conformitate cu Planul de activitate pentru anul 2014. La acest compartiment, efortul specialiştilor ADR Centru a fost orientat spre crearea contextului instituţional şi administrativ pentru iniţierea planificării strategice regionale, realizarea activităţilor ce ţin de planificarea regională sectorială integrată şi corelarea documentelor de planificare locală/raională cu programele regionale sectoriale.

1.1 Iniţierea planificării strategice regionale 2016/2020

Regiunea de Dezvoltare Centru a demarat pregătirile pentru noua perioadă de programare 2016-2020, care va avea drept finalitate elaborarea şi implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020. În contextul elaborării documentului de planificare menţionat şi pentru a asigura corelarea externă cu alte documente de planificare-programare, au fost analizate şi strategiile existente la nivel regional şi naţional în curs de elaborare sau finalizate. La nivelul regiunii centru, elaborarea SDR Centru 2020 se realizează printr-un proces participativ, urmînd metodologia de planificare.

În conformitate cu Planul de activitate al ADR Centru pentru anul 2014, a fost instituit cadrul instituţional şi a fost elaborat suportul normativ de nivel regional pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020. Prin Decizia CRD Centru nr.01-04 din 12 februarie 2014 a fost aprobat Planul de acţiuni privind Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru şi Regulamentul de organizare şi funcţionare a Comitetului pentru Planificare Strategică. În baza documentelor aprobate, a fost constituit Comitetul pentru Planificare Strategică (CPS) (Ordinul nr. 19 din 23 mai 2014 cu privire la formarea Comitetului pentru Planificare Strategică). Comitetul pentru Planificare Strategică are rol consultativ, reprezentînd cadrul larg partenerial al dezvoltării regionale pentru elaborarea şi avizarea SDR Centru 2020. CPS are în componenţa sa, ca membri titulari sau supleanţi, reprezentanţi ai MDRC, ai ADR Centru, ai Consiliilor raionale, societăţii civile şi mediului academic cu activitate relevantă la nivel regional în diverse domenii specifice. Pe parcursul activităţii sale, CPS va fi asistat de către ADR Centru.

Pentru asigurarea unui proces participativ şi a implica în consultări autorităţile competente naţionale, regionale, locale, organizaţiile societăţii civile şi parteneri economici şi sociali a fost iniţiat procesul de comunicare la distanţă. În acest context, site-ul ADR Centru a fost completat cu compartimentul Programare 2020, care poate fi accesat de persoanele interesate. Aici vor apărea etapele planificării, după cum urmează:

- Instituirea cadrului instituţional şi a suportului normativ de nivel regional pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020
- Resurse Socio-economice şi Profilul Regional
- Viziune şi priorităţi de dezvoltare a RD Centru
- Elaborarea planului de măsuri a SDR Centru
- Expertizarea proiectului SDR Centru 2016-2020
- Consultarea publică a proiectului SDR Centru 2016-2020
- Aprobarea SDR Centru 2016-2020

Urmare a activităţilor realizate, la moment pot fi accesate primele două etape. Treptat, informaţia va fi actualizată şi completată cu activităţile de rigoare.

În vederea asigurării unei coordonări coerente şi unitare a procesului de elaborare a SDR Centru pentru perioada 2016-2020, cu suportul Proiectului „Îmbunătăţirea disponibilităţii şi credibilităţii statisticii regionale pentru factorii de decizie din Republica Moldova", finanţat de Guvernul României a fost elaborat Ghidul orientativ de elaborare a analizei socio-economice. Specialiştii SPSP au adaptat şi au reformat documentul menţionat realităţilor din RD Centru în vederea stabilirii unor repere pentru procesul de elaborare a profilului socio-economic al regiunii.

Specialiştii ADR Centru colectat indicatorii statistici pentru elaborarea Analizei socio-economice a RD Centru şi s-a elaborat conţinutul pentru primele 5 capitole ale analizei respective. În trimestrul I al anului 2015 va fi finalizată analiza şi actualizată cu datele oficiale prezentate de Biroul Naţional de Statistică, obţinute în urma recesământului populaţiei di anul 2014.

La 4 octombrie a avut loc Şedinţa de constituire a CPS din RD Centru. La şedinţă au fost prezenţi 15 membri ai CPS. Au fost prezentate documentele de iniţiere a procesului de Planificare 2020, s-a discutat modalitatea de lucru a comitetului, s-a prezentat/discutat Analiza socio-economică a RD Centru pentru capitolele elaborate.

1.2 Planificarea regională sectorială integrată

Planificarea regională sectorială integrată pe parcursul semestrului I al anului 2014 a vizat următoarele domenii: Managementul Deşeurilor Solide, Alimentarea cu Apă şi de Canalizare, Eficienţa Energetică a Clădirilor Publice şi Drumuri Regionale şi Locale. Activităţile au fost coordonate cu Ministerul Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor (MDRC), Ministerul Mediului (MM), Ministerul Transporturilor şi Infrastructurii Drumurilor (MTID), prin participarea mai multor instituţii: APL, Inspecţiile Ecologice, Centrele de Sănătate Publică la nivel de raioane. Experţii naţionali şi internaţionali din cadrul Proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale", domeniul de intervenţie 2, „Planificarea şi Programarea Regională" (GIZ), acordă suport permanent MDRC şi ADR Centru în acest proces complex, care trece progresiv de la etapa de elaborare, spre cea de implementare a PRS.

Activităţile realizate în perioada de raportare vor fi descrise succint pe fiecare domeniu.

A. Eficienţa energetică a clădirilor publice

PRS EE a CP a fost analizat şi aprobat la şedinţa CRD Centru din 12 februarie 2014. Odată cu aprobarea, de către comitetul interministerial, a listei prioritare de 13 proiecte în RDC (Lista A), au fost efectuate vizite în teritoriu, cu participarea experţilor şi consultanţilor GIZ, precum şi a specialistului din cadrul ADR Centru responsabil de domeniu. Scopul vizitelor a fost colectarea de date suplimentare privind obiectele (instituţii de învăţământ şi spitale raionale) care se doresc a fi renovate. Rezultatele acestor cercetări în teritoriu au fost prezentate membrilor GLRS EE a CP la un atelier de lucru, pentru a avea o imagine mai clară a situaţiei. Tot la acest eveniment s-a discutat şi despre paşii ulteriori ce trebuie întreprinşi în procesul de transformare a CPP-urilor, înaintate de APL, în CPV-uri şi s-au delimitat responsabilităţile părţilor implicate.
Pe data de 11 noiembrie 2014 a avut loc ședința Comisiei interministeriale privind evaluarea CPP în sectorul EE a clădirilor publice din RDC. În cadrul ședinței a fost prezentat raportul rezultatelor evaluării CPP-urilor din perspectiva oferirii statutului de CPV în domeniu EE și a fost aprobată lista de 5 CPV pentru RDC. Lista CPV-urilor aprobate va fi dezvoltată în anul 2015.

B. Managementul Deşeurilor Solide

S-a constituit, prin ordinul directorului ADR Centru, Grupul Regional Sectorial MDS (GLRS) şi Grupul de Lucru pe Proiect (GLP), în Zona 2 de management al deşeurilor (r. Călăraşi, Nisporeni şi Ungheni), membrii cărora reprezintă mai multe instituţii la nivel central, regional şi raional. Primul va avea rolul de coordonare a tuturor activităţilor din domeniu în RDC, în acest sens fiind aprobat un Plan de acţiuni pentru perioada 2014-2015. GLP va coordona acţiuni de implementare a PRS MDS în zona respectivă, care începe cu elaborarea Studiului de fezabilitate şi a Studiului de impact asupra mediului înconjurător. S-au acumulat, prin intermediul chestionarelor pentru APL şi operatori, date suplimentare privind managementul deşeurilor în aceste 3 raioane. Identificarea locaţiei pentru depozitul regional este o activitate importantă care se realizează prin contribuţia APC şi APL. Au fost propuse mai multe locaţii în r. Ungheni, care, la moment, sînt analizate de către experţi sub toate aspectele pentru a corespunde standardelor europene.
În septembrie 2014 prin intermediul chestionarelor şi vizitelor în teren cu participarea experţilor şi consultanţilor GIZ a fost efectuată evaluarea situaţiei curente din zone de management I (Ialoveni, Anenii Noi, Criuleni, Hînceşti, Dubăsari, Străşeni) şi II (Teleneşti, Rezina, Şoldăneşzi, Orhei) şi a fost elaborat un raport privind activitate.

C. Alimentarea cu Apă şi Canalizare

În perioada analizată, activităţile s-au desfăşurat pe mai multe direcţii: definitivarea PRS AAC şi identificarea CPP-urilor. O şedinţă specială a fost dedicată analizei variantei finale a PRS AAC, care a fost agreată de GLRS şi înaintată spre consultare publică. Această consultare a debutat cu plasarea PRS AAC pe site-ul MDRC şi al ADR Centru. Către APL au fost expediate scrisori în care erau rugaţi să examineze programul şi să facă propuneri

de îmbunătăţire a acestuia. La 4 iunie 2014, la Ialoveni, a avut loc evenimentul de consultare publică a PRS AAC, unde participanţii au venit cu propuneri concrete. PRS AAC şi propunerile date au fost dezbătute la şedinţa ordinară a CRD Centru, organizată pe 6 iunie 2014 la Hînceşti. Prin votul majorităţii membrilor CRD Centru, PRS AAC a fost aprobat.

În cadrul unui atelier, membrilor GLRS li s-au explicat principiile de elaborare a CPP-urilor, apoi au fost organizate sesiuni consultative pentru reprezentanţii consiliilor raionale, a primăriilor oraşelor, precum şi a operatorilor unde au fost analizate ideile de proiecte. La data limită anunţată, au fost prezentate 15 CPP-uri venite din partea APL, care, în scurt timp, au fost trecute prin procedura de evaluare prealabilă. În perioada următoare CPP-urile vor fi analizate minuţios de către experţi şi de comitetul interministerial ce va lua decizia referitoare la proiectele ce vor fi dezvoltate în CPV-uri. În perioada următoare CPP-urile au fost analizate minuţios de către experţi şi au fost efectuate vizitele la întreprinderile municipale „Apă-Canal" pentru colectarea datelor suplimentare din teritoriu. Şedinţa comitetului interministerial, la care se va lua decizia referitor la proiectele ce vor fi dezvoltate în CPV-uri, va avea loc în anul 2015.

D. Drumuri Regionale şi Locale

Este un nou domeniu de planificare regională, care a trecut prin etapa incipientă: delegarea membrilor din partea instituţiilor interesate, emiterea ordinului de constituire a GLRS DRL. Au fost organizate 4 ateliere de lucru, în care s-a discutat la general despre procesul de planificare (ce va fi similar altor PRS, s-a prezentat situaţia în domeniu, cum vor fi structurate celulele rutiere/reţeaua de drumuri regionale şi locale, s-au anunţat criteriile de identificare a CPP-urilor. De asemenea, a fost elaborat proiectul PRS DRL, care actualmente se află în procesul de consultare internă.

E. Dezvoltarea Sectorului Privat

Dezvoltarea sectorului privat în RDC pe parcursul semestrului I al anului 2014 s-a realizat în mare parte cu suportul acordat de compania de consultanţă SEQUA, în parteneriat cu Camera de Comerţ şi Industrie a Republicii Moldova şi ADR Centru. Asistenţa are loc cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", implementat de Agenţia de Cooperare Internaţională a Germaniei (GIZ), în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor.

La 13 martie curent, Agenţia de Dezvoltare Regională Centru a fost vizitată de reprezentantul Sequa,Volker Stotzner, însoţit de reprezentantul Camerei de Comerţ şi Industrie a RM. Oaspeţii au asistat la o amplă prezentare a Regiunii de Dezvoltare Centru, a specificului activităţii ADR Centru

şi au discutat cu specialistul în achiziţii publice din cadrul agenţiei despre domeniul în care îşi exercită atribuţiile în vederea identificării unor soluţii pentru eficientizarea activităţii
La 19 martie 2014 a avut loc primul atelier de planificare a activităţilor de sprijin pentru sectorul privat, care urmează a fi desfăşurate pînă la finele lui 2015.
La 26 mai, s-a desfăşurat prima şedinţă a grupului regional de lucru, în cadrul căreia au fost desemnaţi preşedintele şi secretarul, aprobate Regulamentul grupului de lucru regional privind susţinerea sectorului privat şi Planului de activitate a grupului de lucru regional privind susţinerea sectorului privat.
Tot la 26 mai s-a desfăşurat o masă rotundă cu participarea a circa 40 de antreprenori din Regiunea de Dezvoltare Centru. În cadrul acestei întruniri, a fost prezentată politica de dezvoltare regională atît la nivel naţional, cît şi nemijlocit pentru Regiunea Centru. Au fost aduse exemple de proiecte investiţionale din regiune.

Următoartea Şedinţă a Grupului de Lucru Regional din cadrul componentei Acordarea suportului complementar sectorului privat a avut loc la 23 septembrie. La şedinţă s-a raportat despre activităţile realizate în perioadele precedente, planul de lucru pentru urmatoarea perioada si aprobarea orarului seminarelor.

Următorii paşi se vor axa prin delegarea de către Camera de Comerţ şi Industrie a Republicii Moldova şi ADR Centru a reprezentanţilor săi pentru cursul Formare de Formatori şi organizarea la necesitate a sesiunilor de instruire în regiuni cu implicarea formatorilor instruiţi.

1.2.2 Agricultura ecologică

ADR Centru a participat la 6 şedinţe ale Grupului de Acţiune (GA) pentru **elaborarea strategiei în domeniul agriculturii ecologice,** realizată sub egida organizaţiei internaţionale People in Need. Un specialist în planificare strategică şi consultantul GIZ au participat în calitate de membri a GA, dar au şi moderat, totodată, cîteva ateliere. A fost efectuată analiza SWOT a factorilor ce determină situaţia în sector, s-au stabilit direcţiile principale de dezvoltare a agriculturii ecologice în Republica Moldova şi au fost propuse acţiuni concrete pentru a realiza aceste deziderate strategice. Varianta finala a strategiei va fi elaborată în luna iulie 2014.

1.3 Corelarea documentelor de planificare raională cu programele regionale sectoriale

Asistenţă pentru raionul Şoldăneşti privind actualizarea strategiei raionale, componenta MDS. Pe parcursul perioadei de raportare s-a finalizat elaborarea proiectului Strategiei de Dezvoltare Socio-economică a raionului Şoldăneşti, componenta Managementul Deşeurilor Solide 2014-2019. Procesul de planificare a fost coordonat de ADR Centru, documentul fiind elaborat de către experţii naţionali şi internaţionali cu suportul Agenţiei de Cooperare Internaţională a Germaniei. Proiectul documentului a fost consultat de grupul de lucru raional în prima etapă, ulterior documentul a fost consultat public şi aprobat la şedinţa Consiliului Raional.

Asistenţă acordată oraşelor privind elaborarea SDSE. Pe parcursul perioadei de referinţa specialiştii SPSP au facilitat procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Socio-economică a oraşului Anenii Noi. S-a acordat suportul pentru întreg procesul de planificare: elaborarea

materialelor metodico-informative, constituirea grupurilor specializate de lucru, moderarea şedinţelor grupurilor de lucru etc. De asemenea s-a acordat consultanţa şi expertiza necesară în procesul de planificare strategică la elaborarea profilurilor socio-economice a oraşelor beneficiare din RDC. Procesul de planificare este realizat în parteneriat cu Centrul CONTACT cu suportul Proiectului de Susţinere a Autorităţilor Locale din Moldova (USAID).

Asistenţă pentru raionul Orhei privind elaborarea SDSE, componenta Eficienţa Energetică a clădirilor publice. În semestrul II al anului, cu suportul echipei de experți din cadrul proiectului MSPL a fost inițiat procesul de planificare în domeniul Eficienței Energetice a clădirilor publice din raionul Orhei. A fost constituit grupul de lucru raional și s-au organizat 2 ateliere de lucru la care au participat și specialiștii ADR Centru împreună cu consultanții GIZ. Membrii grupului de lucru au identificat lista clădirilor publice care urmau a fi analizate, prin intermediul chestionarelor au fost colectate datele pentru analiza. S-a elaborat proiectul documentului - componenta SDSE, Eficiența Energetică a clădirilor publice.

Rezultate:

Obiectivul specific 1.1

- Planul de acţiuni privind Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru aprobat;
- Comitetul pentru Planificare Strategică constituit;
- Regulamentul de organizare şi funcţionare a Comitetului pentru Planificare Strategică aprobat;
- Meniul *Planificare 2020* pe pagina web a ADR Centru creat;
- Structura Analizei socio-economice a RD Centru elaborată;
- 1 şedinţă a CPS din RDC organizată;
- Analiza socio-economică pentru Cap. I, II, III, IV, V elaborată.

Obiectivul specific 1.2

- 10 ateliere de lucru organizate (GLRS şi GLP) în cele 4 domenii – MDS, EE, AAC şi DRL;
- GLRS în domeniul MDS şi GLP în zona 2 de management a deşeurilor (r. Călăraşi, Nisporeni şi Ungheni) constituite;
- 15 CPP-uri AAC consultate şi trecute printr-o evaluare prealabilă;
- 1 consultare publică a PRS AAC desfăşurată;
- 3 programe regionale sectoriale aprobate de CRD Centru.
- 5 CPV EE selectate;
- 1 atelier de lucru, 3 instruiri, 1 masă rotundă organizate la compartimentul acordarea suportului sectorului privat din RDC.

Obiectivul specific 1.3

- Proiectul SDSE a raionului Şoldăneşti, componenta Managementul Deşeurilor Solide 2014-2019 elaborat și aprobat;
- Proiectul SDSE a raionului Orhei, componenta Eficiența energetică a clădirilor publice elaborat;
- Facilitarea desfăşurării a 3 ateliere de planificare strategică a oraşului Anenii Noi;

– Proiectul profilului socio-economic al oraşului Anenii Noi elaborat.

OBIECTIVUL 2: MANAGEMENTUL PROIECTELOR REGIONALE

Planul Operațional Regional al Regiunii de Dezvoltare Centru reprezintă o parte componentă a Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Centru care formează cadrul de implementare a Strategiei de dezvoltare regională. Obiectivul general al POR este de a crea platforma de implementare a Strategiei prin ciclul de programe, proiecte și activități prioritare pentru anii 2010 – 2016 prin mobilizarea capacităţilor actorilor regionali şi ai grupurilor de interes, încurajând angajamentul lor de a contribui la dezvoltarea regională şi locală prin soluţionarea problemelor şi utilizarea durabilă a resurselor.

Planul Operațional Regional anul 2013-2015. POR-ul conține 8 Programe și 50 de proiecte investiționale. Valoarea totală a proiectelor incluse în POR este de circa 1,5 mlrd. MDL, inclusiv circa 1,25 mlrd MDL solicitate de la FNDR și 225 mii MDL contribuția partenerilor de proiect. Conform programelor de dezvoltare majoritatea proiectelor sunt proiecte ce vizează reabilitarea și modernizarea infrastructurii orașelor și satelor în domeniile aprovizionare cu apă și canalizare, drumuri și managementul deșeurilor.

Obiective specifice:

2.1 Planificarea şi implementarea proiectelor de dezvoltare regională

2.2 Monitorizarea şi evaluarea proiectelor de dezvoltare regională

2.1 Planificarea şi implementarea proiectelor de dezvoltare regională

Pe parcursul lunilor ianuarie – decembrie2014 au fost lansate 9 proiecte de dezvoltare regională și 8 proiecte trecătoare din anul 2013 astfel că, în prezent în curs de implementate sunt doar16 proiecte din cauză că 1 proiect nu a fost acceptat de populația localității, inclusiv 13proiecte finanțate din FNDR și 3 proiecte finanțate de GIZ. Valoarea totală a proiectelor constituie circa 327mln lei, din care 230mln lei solicitate din FNDR, 79mln lei- aprobate din FNDR . Pe parcursul anului 2014 au fost valorificați 77,5mlnlei. Au fost elaborate 9 NID la proiectele lansate în 2014. S-a actualizat bugetele și planele de activitate la 17 proiecte. S-a organizat 3 ședințe cu aplicanțiișisi managerii de proiect. Au avut loc 8 lansări de proiect în urma cărora s-a elaborat 7 acorduri de parteneriat.

A. Proiecte în derulare, finanţate din FNDR:

1. **Denumirea proiectului: ”*12000 cetăţeni aprovizionaţi cu apă potabilă în 12 localităţi” (Manoileşti, cod 9897)***

Aplicant: Primăria com. Manoileşti, r-nul Ungheni;

Obiectiv general al proiectului: Îmbunătățirea calității vieții în Regiunea Centru, prin dezvoltarea infrastructurii de aprovizionare cu apă potabilă.

*Localizare***:** Regiunea de Dezvoltare Centru,Raionul Ungheni, Comunele: Mănoilești, Unțești, Alexeevca, Cetireni, Florițoaia Veche. Localități în cadrul comunelor: Comuna Mănoilești - Nicolaevca Nouă, Vulpești, Mănoilești, Rezina; s. Unțești; Comuna Alexeevca – Lidovca, Săghieni, Alexeevca; s. Cetireni; Comuna Florițoaia Veche - Florițoaia Nouă, Grozasca, Florițoaia Veche;

Durată de implementare a proiectului: 36 luni;
Suma totală a proiectului: - 32 779,18 mii lei, inclusiv:
Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr. 05/14 din 11.11.14 - 28 873,33 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2012 - 2014: 27 896,84mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:
- Proiect tehnic elaborat și verificat;
- Tehnica de calcul achiziționată și transmisă în teritoriu aplicantului și beneficiarilor;
- Panouri informative achiziționate și transmise în teritoriu aplicantului și beneficiarilor;
- Serviciu de gestionare a sistemului de apeduct extins;
- Lucrările de construire în cadrul Etapei I al proiectului au fost executate și achitate (1 stație de tratarea a apei și 7,81 km de rețele de distribuție a apei construite);
- Servicii de supraveghere de autor în cadrul Etapei I al proiectului achitate;
- Servicii de supraveghere tehnică în cadrul Etapei I al proiectului achitate;
- Lucrările de construire în cadrul LOT III al proiectului au fost executate și achitate (6 rezervoare de apă potabilă construite, 1 turn de apă potabilă și 19,22 km de distribuție a apei construite);
- Servicii de supraveghere de autor în cadrul LOT III al proiectului achitate;
- Servicii de supraveghere tehnică în cadrul LOT III al proiectului achitate;
- Lucrările de construire în cadrul LOT IV al proiectului au fost executate (4 rezervoare de apă potabilă construite și 16,07 km de distribuție a apei construite);
- Servicii de supraveghere de autor în cadrul LOT IV al proiectului contractate și achitate în concordanță cu volumul îndeplinit;
- Servicii de supraveghere tehnică în cadrul LOT IV al proiectului achitate;

2. Denumirea proiectului: „*Construcția complexului turistic sportiv*” *(Vălcineț, r-nul Călărași, cod proiect 4916)*

Aplicant: Primăria Vălcineț, r-nul Călărași;

Obiectiv general al proiectului: Dezvoltarea turismului sportiv prin organizarea competițiilor sportive, atragerea turiștilor și tineretului în activități sportive de nivel regional, național și internațional.

Localizare: Regiunea Centru, raionul Călărași, localitatea s. Vălcineț;

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma precizată a proiectului - 5 007,93 mii lei;

Suma aprobată din FNDR conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.14 – 0 lei;

Contribuția APL de nivel I și II - 1 607,93 mii lei.

Suma valorificată din FNDR: 1 903,71mii lei;

Rezultate obținute în urma implementării proiectului:

Complex turistic sportiv construit (partial construit);

3. **Denumirea proiectului:** ***Deschiderea traseului turistic (Vama Veche Lăpuşna) prin restaurarea obiectelor de patrimoniu istoric, Conacul „Manuc-Bey" din or. Hînceşti, Locaţia geto-dacică din s. Stolniceni***

Aplicant: Consiliul Raional Hîncești;

Obiectiv general al proiectului: Îmbunătățirea situației economice și sociale prin creșterea contribuției sectorului de turism la economia regională

Localizare: Regiunea Centru, raionul Hîncești, în ansamblu – circa 120 mii de locuitori.

Durată implementării proiectului: 24 luni.

Costul proiectului precizat - 23 500 000, 00 lei

Suma aprobată din FNDR conform deciziei CNCDR nr. 5/14din 11.11.2014 – 7 150 604.75 mii lei;

Suma valorificată din FNDR: 7 681.44 mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Două obiective în proces de reconstrucție.
- Au fost executate lucrări de consolidare temporară a edificiilor.
- Lucrări de demolare a elementelor deteriorate.
- Lucrări de construcție montaj a planșeelor , pereților .
- Lucrări de montare a acoperișului.
- Lucrări de finisare interioară.
- Montarea tîmplăriei.
- Lucrări de instalare a rețelelor inginerești.

4. **Denumirea proiectului:** ***”Dezvoltarea infrastructurii de transport pentru valorificarea potenţialului turistic a Regiunii de Dezvoltare Centru” (CR Nisporeni, cod 7763)***

Aplicant: Consiliul Raional Nisporeni;

Obiectiv general al proiectului: Dezvoltarea infrastructurii de transport pentru valorificarea potenţialului turistic a Regiunii de Dezvoltare Centru.

Localizare: Regiunea Centru, raionul Nisporeni, localitățile Nisporeni, Vărzărești, Șendreni;

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma totală a proiectului - 28 699,15 mii lei;

Suma aprobată din FNDRpentru anul 2013, conform deciziei CNCDR nr.12/13 din 20.12.13 –6 000,61 mii lei;

Suma valorificată din FNDR pentru anul 2013: 6 000,61 mii lei;

Suma aprobată din FNDR, pentru anul

2014,conform deciziei CNCDR nr.13/13 din 20.12.13- 10 000,00 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 7 335,31 mii lei;

Suma aprobată din FNDRpentru anul 2014, conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.14 – 7 682,35 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 7 682,35 mii lei;

Total suma valorificată din FNDR în anul 2013 - 2014: 13 683,0 mii lei;

***Rezultate obținute la momentul raportării*:**

- 3,062 km de drum construit din s. Vărzărești (sector IV)

5. **Denumirea proiectului:”*Acces asigurat la viață publică” (Pîrlița, cod 4920)***

Aplicant: Primăria com. Pîrlița, r-nul Ungheni;

*Obiectiv general al proiectului:*Îmbunătăţirea calităţii vieţii populaţiei prin renovarea porţiunii de drum de importanţă regională DN R17.

*Localizare***:** Regiunea de Dezvoltare Centru, Raionul Ungheni, Comuna: Pîrlița;

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma totală a proiectului: - 9 377,93 mii lei, inclusiv:

Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.05/14 din 11.11.14– 9 227,93 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2013-2014: 9 227,93mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Panouri informative achiziționate și transmise în teritoriu aplicantului și beneficiarilor;
- 2,011 km de drum reabilitate și asfaltate;
- Serviciile de supraveghere tehnică achitate;
- Toate bunurile transmise aplicantului prin factură fiscală.

6. **Denumirea proiectului: „*Reabilitarea și modernizarea drumului regional L452 (G-452), or. Strășeni – s. Scoreni (r-nul Strășeni) – s. Malcoci (r-nul Ialoveni)*”.**

Aplicant: primăria s. Scoreni, raionul Strășeni;

Obiectiv general al proiectului: Reconstrucția și renovarea drumului local L452, pe porțiunea s. Scoreni, r-l Strășeni și s. Malcoci, r-l Ialoveni cu lungimea de 6200 m.

Localizare: Regiunea Centru, raianele Strășeni și Ialoveni, localitățile Scoreni și;

Durată de implementare a proiectului: 19 luni;

Suma totală a proiectului – 31 153 ,08 mii lei;

Suma valorificată din FNDR pentru anul 2013: 12 546,76 mii lei;

Suma aprobată din FNDR, pentru anul 2014,conform deciziei CNCDR nr.13/13 din 20.12.13- 11 199,89 mii lei;

Suma aprobată din FNDRpentru anul 2014,conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.14 – 17 402,18 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 12 185,5 mii lei;

Total suma valorificată din FNDR în anul 2013 - 2014: 25 073,1 miilei;

***Rezultateobținute la momentul raportării*:**

– 6,2 km. de drum reconstruit din s. Scoreni, r-nul Strășeni

7. Denumirea proiectului:"*Eliberarea izvoarelor rîuluiBîc" (Temeleuți, cod 0714)*

Aplicant: Primăria com. Temeleuți, r-nul Călărași;

Obiectiv general al proiectului: Îmbunătăţirea calităţii vieţii în Regiunea Centru, prin dezvoltarea infrastructurii de aprovizionare cu apă potabilă..

Localizare: Regiunea de Dezvoltare Centru, Raionul Călărași, s.Temeleuți;

Durată de implementare a proiectului: 18 luni;
Suma totală a proiectului: - 10 619,90 mii lei, inclusiv:
Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.05/14 din 11.11.14– 4 999,90 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 2 399,91mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

– Proiect tehnic și raport de verificare actualizat;

– Lucrări de construcție în cadrul proiectului contractate;

– Serviciile de supraveghere tehnică contractate;

– 10,50 km de apeduct construit;
– 4 fîntîni de captare construite.

8. Denumirea proiectului: *„Grup de producători şi Casă de ambalare pentru servicii moderne de marketing la export" (Costesti, cod 0878)*

Aplicant: Primăria s.Costeşti, r-nul Ialoveni;

*Obiectiv general al proiectului:*Creşterea veniturilor şi a competitivităţii producătorilor de fructe şi struguri de masă din Regiunea de Dezvoltare Centru.

*Localizare***:**Casa de ambalare va fi construită în satul Costeşti, raionul Ialoveni, iar Grupul de producători va fi format de către întreprinderile agricole din mai multe raioane ale Regiunii de Dezvoltare Centru cum ar fi raioanele Hânceşti, Anenii Noi, Străşeni, Călăraşi, Nisporeni, precum şi din alte Regiuni de Dezvoltare Cahul, Cantemir, Leova.

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma totală a proiectului: -26 975,885 mii lei,, inclusiv:
Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.2014- 14 970,402 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014 : 3 113,611 miilei;

Rezultate obţinute la momentul raportării:

- Proiect tehnic elaborat şi verificat;
- Contractul la AAP;
- deopertarea stratului de asfalt,
- turnarea fundaţiei,
- compactarea pământului,
- turnarea primului strat de pardosea,
- montarea construcţiei metalice,
- montarea liniei electrice exterioare.

9. Denumirea proiectului: *„Îmbunătăţirea calităţii vieţii populaţiei rurale prin construcţia sistemelor de apă potabilă şi de canalizare, regionalizarea serviciilor comunale în satele din lunca r. Lapuşniţa, raionul Hînceşti" (Sofia, cod 0703)*

Aplicant: Primăria s.Sofia, r-nul Hînceşti;

*Obiectiv general al proiectului:*Creşterea calităţii vieţii în satele Sofia, Bălceana şi Negrea ale raionului Hînceşti prin reabilitarea sistemelor comunale de apă şi canalizare

*Localizare***:** Regiunea de Dezvoltare Centru,Raionul Hînceşti, s.Sofia, s.Negrea, s.Bălceana;

Durată de implementare a proiectului: 12 luni;
Suma totală a proiectului: -24 156,00 mii lei,, inclusiv:
Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.2014-24 156,00 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014 : 500,636 miilei;

Rezultate obţinute la momentul raportării:

- Proiect tehnic elaborat şi verificat;
- Contractul la AAP;
- În sat.Sofia a fost pozaţă 355 m. de reţea de canalizare, în sat.Bălceana 800 m. de reţea de canalizare şi sat.Negrea 2 176 m. reţea de canalizare.

10. **Denumirea proiectului: „Dezvoltarea activităţii economice în sectorul cu potenţial industrial regional a oraşului Hînceşti prin construcţia capitală a drumului de ocolire” *(Primăria or.Hînceşti, cod 08603)***

Aplicant: Primăria or.Hînceşti;

Obiectiv general al proiectului: Construcţia unui sector de drum pichetul 9 +42 şi instalarea sensului giratoriu în or. Hînceşti cu accesul la traseele republicane R3, R34 şi R33.

Devierea traficului rutier regional ce trece prin centrul oraşului, slăbirea intensităţii de circulaţie a transporturilor tranzit şi de mare tonaj precum şi asigurarea acesului transportului către zonele industrial-economice.

În rezultatul implementării proiectului circa 25726 de locuitori vor avea acces confortabil la drumul republican Chişinău-Hînceşti–Cimişlia-Basarabeasca R3 şi R34. Implementarea acţiunii exclude pericolul de inundare a 450 de case.

Se va majora atractivitatea investiţională a localităţii, se vor crea noi locuri de muncă.

Localizare: Regiunea de Dezvoltare Centru, raionul Hînceşti, localitatea or.Hînceşti;

Durată de implementare a proiectului: 20 luni;

Suma totală a proiectului – 72 235,290 mii lei;

Suma aprobată din FNDRconform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.2014 - 28 517,160 mii lei;

Suma valorificată din FNDR: 13 241,773 mii lei;

***Rezultate obţinute la momentul raportării*:**

- Proiect tehnic elaborat şi verificat;
- Lucrări de construcţie în cadrul proiectului au fost iniţiate, la moment are loc compactarea pămîntului;
- strămutarea apeductului cu conectarea lui;
- lucrări de întărire a malurilor;
- montarea geotextilului;
- împrăştierea pietrişului şi compactarea lui;

– montarea bordurilor;
– lucrări de amorsare a suprafeţei cu bitum şi amenajarea stratului de pietriş negru.

11. **Denumirea proiectului: *„Reabilitarea infrastructurii de transport spre obiectivele de importanță majoră” (or. Nisporeni, r-nul Nisporeni, cod 0861)***

Aplicant: Primăria or. Nisporeni, r-nul Nisporeni;

Obiectiv general al proiectului: Dezvoltarea infrastructurii de transport şi extinderea căilor de acces spre unele obiective de importanţă majoră.

Localizare: Regiunea Centru, Raionul Nisporeni, or. Nisporeni.

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma totală a proiectului –3 975,67 mii lei;

Suma aprobată din FNDR, pentru anul 2014,conform deciziei CNCDR nr.13/13 din 20.12.13- 3 014, 82 mii lei;

Suma aprobată din FNDR, pentru anul 2014,conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.14-

3 975,67mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 3 975,67 mii lei;

***Rezultate obținute la momentul raportării*:**

– 0,62 km. de drum reconstruit din or. Nisporeni.

12. **Denumirea proiectului: *„Sporirea atractivităţii turistice a zonei Centru prin consolidarea patrimoniului existent” (Donici, r-nul Orhei, cod proiect 0704)***

Aplicant: Primăria Donici, r-nul Orhei;

Obiectiv general al proiectului: Consolidarea eforturilor pentru ridicarea gradului de atractivitate investiţională şi creşterea imaginii turistice a localităţilor din zona Centru a ţării prin crearea traseului turistic „Drumul muzeelor”

Localizare: Regiunea Centru, s.Donici, r-nul Orhei;

Durată implementării proiectului: 12 luni.

Costul proiectului precizat -5 741,7mii lei,

Suma aprobată din FNDR conform deciziei CNCDR nr. 4/14 din 11.11.14 – 5 108,7 mii lei;

Contribuția personală: 633, 02 mii lei;

Suma valorificată din FNDR: 4 468,52 mii lei;

Produsele obținute în urma implementării proiectului:

- 8 localități amenajate, atractive din punct de vedere turistic;
- 3 parcuri amenajate, zone verzi create în localitățile beneficiare Donici, Codreanca și Cucuruzeni;
- 5 indicatoare (întrări) în localitățile Codreanca, Lupa-Recea, Pocșești, Camencea și Donici construite și amenajate;
- 5 panouri informative distribuite și instalate;
- 5 clădiri istorico-arhitecturale renovate și amenajate (muzee);
- 4 265 m de trotuar construit și amenajat în localitățile Donici, Orhei și Sărătenii Vechi;

Rezultate obținute în urma implementării proiectului:

- circa 44.4 mii de perosane , 630 agenți economici și 55 instituții publice beneficiare;
- locații pentru investiții și turism regionale relansate;
- investiții atrase în RDC;

13. Denumirea proiectului:"*Construcţia staţiei raionale de epurare şi dezvoltarea sistemului public de canalizare şi epurare a apelor uzate la nivel intercomunitar" (Teleneşti, cod 0761)*

Aplicant: Primăria or. Teleneşti, r-nul Teleneşti;

*Obiectiv general al proiectului:*Dezvoltarea cooperării intercomunitare pentru creşterea calităţii vieţii şi a mediului înconjurător prin construcţia staţiei raionale de epurare a apei uzate şi extinderea sistemului de canalizare din oraşul Teleneşti şi satele Mihalaşa, Mihalaşa Nouă şi Ineşti.

*Localizare***:** Regiunea de Dezvoltare Centru,Raionul Teleneşti, oraşul Teleneşti, s.Ineşti;

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;
Suma totală a proiectului: -30 265,36mii lei, inclusiv:
Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.05/14 din 11.11.14– 23 432,42 mii lei;
Suma alocată de USAID: 6 682,94 mii lei (conform FARA încheiat suma precizată reprezintă 498 913 dolari);
Suma alocată din FNDR conform deciziei CNCDR nr.05/14 din 11.11.14 – 5,80 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 5,80miilei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Proiect tehnic și rapoarte de verificare actualizate;
- Panouri informative achiziționate și transmise în teritoriu aplicatului și partenerilor;
- Acord de parteneriat încheiat;

– Lucrări de construcţie în cadrul proiectului contractate;

A. Proiecte în derulare finanţate din GIZ:

1. Denumirea proiectului:*”Îmbunătăţirea sistemului integrat de management al deşeurilor solide în raioanele Şoldăneşti, Rezina şi Floreşti”(GIZ)*

Aplicant: Primăria oraşului Şoldăneşti în parteneriat cu primăria oraşului Floreşti;

Obiectiv general al proiectului: Reducerea nivelului de poluare a mediului prin extinderea managementului integrat de colectare şi stocare şi reciclare a deşeurilor din raioanele Şoldăneşti, Rezina şi Floreşti

Localizare: Regiunea Centru, Locuitorii raionului Şoldăneşti localităţile: or. Şoldăneşti, satelor: Parcani, Glingeni, Mihuleni, Şestaci, Şipca, Olişcani, Alcedar, Poiana, *Vadul Raşcov, Climăuţii de Jos, Salcia, Cuşmirca, Cobîlea, Chipeşca, Fuzăuca, Sămăşcani, Răspopeni, Găuzeni.*

– *Locuitorii din raionul Rezina localităţile: Lipceni, Mateuţi, Peciştе şi Meseni.*

– *Locuitorii raionului Floreşti localităţile: or. Floreşti, or. Mărculeşti, Lunga, satul Mărculeşti, Rădulenii Vechi, or. Ghindeşti, satul Ghindeşti, Gura-Camencii, Băhrineşti, Prajila, Roşietici, Varvareuca. În total un număr de 35 localităţi din cele trei raioane cu un număr de 77,143 locuitori.*

Durată implementării proiectului: 24 luni.

Costul proiectului planificat –

GIZ: 36.117,74 mii MDL

FNDR: 10.000,00 mii MDL

Rezultate obţinute la momentul raportării: 4 depozite temporare amenajate.
Inițierea serviciului de salubrizare în localități .

2. Denumirea proiectului„*Creşterea eficienţei energetice a spitalului regional Orhei”, CR Orhei.(GIZ)*

Aplicant: Consiliul raional Orhei;

Obiectiv general al proiectului: Creşterea eficienţei energetice a spitalului raional din oraşul Orhei;

Localizare: oraşul Orhei, raionul Orhei;

Durată estimativă: 24 luni;

Costuri estimative prima etapă: 6 312,0 mii lei;

Costuri estimative a doua etapă: 10 657,85mii lei

Produsele obținute în urma implementării proiectului:

- 1257,52 m2 ferestre schimbate;
- 3871,25 m2 de pereți exteriori izolați;
- Sistem de alimentare cu apă și canalizare renovat;
- Sistem inteligent de monitorizare a energiei procurat și instalat;
- puncte termice procurate și instalate.

Rezultate obținute la momentul raportării:

Din economiile formate au fost reparate 2 intrări în blocul Terapie

3. **Denumirea proiectului*„Îmbunătățirea eficienţei energetice a spitalului regional Nisporeni”, CR Nisporeni.(GIZ)***

Aplicant: Consiliul raional Nisporeni;

Obiectiv general al proiectului: Îmbunătățirea eficienţei energetice a spitalului raional din oraşul Nisporeni;

Localizare: oraşul Nisporeni, raionul Nisporeni;

Durată estimativă: 24 luni;

Costuri estimative: 18 276 216,00 lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

A fost inițiată procedura de achiziții publice, publicată în Buletinul Achiziții Publice urmează deschiderea ofertelor.

2.2 Monitorizarea şi evaluarea proiectelor de dezvoltare regională

Conform planului de implementare a proiectelor, s-au realizat vizite săptămânale de monitorizare la fiecare proiect aflat în implementare în anul 2014 , pentru depistarea problemelor ce apar în procesul de execuție a lucrărilor de construcție și montaj, și identificarea soluțiilor de depășire a lor, în urma cărora au fost întocmite procese verbale de lucru și s-a prezentat procese verbale de execuție a lucrărilor. Eficiența implementării proiectelor investiționale s-a realizat prin monitorizare și raportarea realizării activităților conform planului de implementare a proiectului individual (raport săptămînal), raportarea privind valorificarea bugetului proiectului individual (raport lunar), raportarea cu privire la situația proiectelor în implementare din RDC individual (raport trimestrial) și monitorizarea valorificării mijloacelor financiare.

Rezultate:

Obiectiv specific 2.1

- 8 acorduri de parteneriat semnate
- 17 planuri de implementare și activitate a proiectelor actualizate
- 13 rezervoare de apă potabilă construite

– 37,5 km de apeduct construit
– 12,0 km de drum regional construit

Obiectiv specific 2.2

– Realizate circa 200 vizite de monitorizare la proiecte
– 68 rapoarte cu privire la situația proiectelor în implementare din RDC individuale elaborate și transmise la MDRC
– 204 rapoarte cu privire la monitorizarea valorificării mijloacelor financiare elaborate și transmise la MDRC

OBIECTIVUL 3: DEZVOLTARE ŞI COOPERARE

Obiective specifice:

3.1 Promovarea potenţialului de dezvoltare a RDC

3.2 Consolidarea capacităţilor actorilor locali şi regionali

3.3 Consolidarea relaţiilor de cooperare transfrontalieră şi transnaţională

La capitolul Dezvoltare şi cooperare au fost realizate pe parcursul anului 2014 evenimente relevante ca seminare de instruire, ateliere de lucru, realizate de specialiştii din cadrul ADR Centru în comun cu colaboratorii MDRC, consultanţii GIZ, APL şi ONG-urile regionale/naţionale.

3.1 Promovarea potenţialului de dezvoltare a RDC

1. Elaborarea Profilului Investiţional Public al Regiunii de Dezvoltare Centru.

Profilul Investiţional Public al RDC este un ghid de promovare investiţională a Regiunii Centru şi a ţării per ansamblu. Publicaţia conţine informaţii a 24 de instituţii publice din Republica Moldova, deschise pentru investiţii externe. Iniţiativa aparţine proiectului Asistenţă Tehnică al UE pentru Suportul Bugetar Sectorial „Stimularea Economică în Zonele Rurale".

2. Întrunirea regională „Utilizarea fondurilor investiţionale în raionul Anenii Noi: Experienţe, practici şi oportunităţi de finanţare".

Evenimentul a fost organizat pe 14 martie 2014, de către Consiliul raional Anenii Noi în partneriat cu ADR Centru şi CIAL (Centrul de Informare pentru Autorităţile Locale). Scopul întrunirii a fost de a spori interesul reprezentanților APL şi societății civile față de diversele oportunități de finanțare. Oferindu-le exemple despre cum bunele capacități de dezvoltare şi implimentare a unui proiect poate aduce beneficii localităţilor. Organizatorii au acordat menţiuni celor mai bune proiecte implementate în ultimii ani, care şi-au dovedit durabilitatea şi au crescut condiţiile de viaţă a locuitorilor r-lui Anenii Noi.

3. **Forumul economic „Dezvoltare prin Cooperare Economică şi Inter-instituţională”.**

Forumul a fost organizat în parteneriat cu ADR Centru, pe 20-21 mai 2014, în or. Rezina. Evenimentul ține de impulsionarea dezvoltării relațiilor economice și interinstituționale în cadrul Euroregiunii „Siret-Prut-Nistru”, Euroregiunii „Nistru”, Regiunii de Dezvoltare Centru și a unor localități din Romînia, Ucraina și Polonia, care nu sînt membri ale Regiunilor menționate. Promovarea Regiunii Centru pentru afaceri de succes, facilitarea relațiilor dintre oamenii de afaceri străini și locali.

Participanții la acest eveniment au posibilitatea să stabilească relații și să încheie acorduri de colaborare în vederea preluării practicilor oaspeților din străinătate pentru dezvoltarea afacerilor în țara noastră.

Prima ediție a Forumului Economic întrunește un număr de peste 300 de antreprenori şi reprezentanţi ai autorităţilor publice locale din Ucraina, România, Polonia şi Moldova.

4. **Seminare Paralele Organizate în Regiunile de Dezvoltare a Republicii Moldova în cadrul Săptămînii investiţionale „Moldova Business Week 2014”**

Evenimentul s-adesfășurat pe 9 iunie 2014 la inițiativa Ministerului Economiei, Organizației de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului (MIEPO) în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agenția de Dezvoltare Regională Centru și Administrația publică a raionului Hîncești.

„Moldova Business Week” s-a desfășoară în perioada 5 - 12 iunie în toată țara, cu scopul de promovare a potențialului de export și de atragere a investițiilor în Republicii Moldova cuprinzînd mai multe evenimente majore, printre care Forul Exportatorilor, ședința Diplomatic Economic Club, Forul Economic Vienez, Conferința Investorilor Europeni și este adresat companiilor din țară, precum și mediului investițional internațional.

5. **Forumul Economic Transfrontalier al Euroregiunii Siret-Prut-Nistru.**

Evenimentul a avut loc în perioada 25-26 iunie 2014 şi a fost găzduit de mun. Bălţi, Obiectivul forumului constă în oferirea oportunităţilor reale pentru Republica Moldova, România, Ucraina, ţările baltice, Polonia, Italia şi spaţiul CSI de a stabili relaţii de cooperare între instituţii publice, întreprinderi şi agenţi economici pe linie economico-investiţională, culturală şi administrativă.

La forum au fost prezentate proiecte economice propuse spre implementare de administraţiile centrale, regionale şi locale din ţările menţionate, la care mediul de afaceri va găsi

oportunităţi de conectare sau ajustare. Totodată, în cadrul forumului a fost inclusă componenta „business to business", fiind abordat, în primul rând, aspectul relaţional.

„Forumul Economic Transfrontalier" impulsionează dezvoltarea relațiilor economice transfrontaliere la granița de est a Uniunii Europene. Totodată, prin acest proiect s-a dorit să repună în valoare poziţia strategică a oraşului Iaşi la graniţa de est a Uniunii Europene. Această poziție geografică conferă posibilitatea de a fi o poartă de acces în procesul de interacţiune economică dintre Est şi Vest.

A doua zi a forumului transfrontalier, au fost organizate o serie de vizite la obiective industriale și investiționale din mun. Bălți.

În componența Euroregiunii Siret-Prut-Nistru intră județele Iaşi, Vaslui şi Prahova din România, iar din Republica Moldova - municipiul Bălţi şi raionale Ialoveni, Anenii Noi, Basarabeasca, Călăraşi, Căuşeni, Cimişlia, Criuleni, Dubăsari, Floreşti, Hâncești, Leova, Nisporeni, Orhei, Rezina, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Străşeni, Telenești, Ungheni, Făleşti, Glodeni, Sângerei, Râşcani şi Drochia.

6. **Forumul Economic Regional „Cooperare pentru dezvoltare"**

Cea de-a V-a ediţie a forumuluia fost organizată de către Agenţia de Dezvoltare Centru și Consiliul raional Ungheni, în parteneriat cu alte instituţii naţionale şi internaţionale.
La Forum au participat reprezentanţi ai administraţiei publice centrale, regionale şi locale, ai ambasadelor, sectorului asociativ privat, mediului de afaceri din România, Belarus, Ucraina, Polonia, Ungaria, Lituania, Estonia.
Obiectivele majore ale Forumului ţin de promovarea şi susţinerea competitivităţii economice prin impulsionarea dezvoltării parteneriatelor regionale puternice, prezentarea practicilor de succes şi facilitarea dialogului între toţi actorii implicaţi în crearea unui mediu economic competitiv şi atractiv, cu o creştere economică durabilă şi cuprinzătoare.
Astfel, agenda forumului a inclus prezentări şi discuţii privind noi oportunităţi de dezvoltare a afacerilor, intensificare a parteneriatelor şi atragere a investiţiilor în regiune în contextul semnării Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, prezentări a agenţilor economici şi activităţi de tip business to business.
În a doua jumătate a zilei, programul a inclus vizita delegaţiilor la agenţi economici de succes din regiunea Centru, unde participanții au făcut schimb de experiență și practici pentru buna gestionare a unei afaceri.

7. **Vizită de studiu „Dezvoltarea mediului de afaceri al Regiunii de Dezvoltare Centru în domeniul şi turismului rural și industriei alimentare"**

ADR Centru în parteneriat cu Asociaţia Euroregiunii BUG, Polonia a organizat o vizită de studiu la

prioritatea II, pentru 13 reprezentanţi *(selectaţi în bază de concurs)* a mediului de afaceri din domeniul turistic şi agro-alimentar. Vizita a avut loc în perioada 24-30 august 2014, în provincia Lublin şi a fost finanţată cadrul unui proiect finanţat de fondul polonez-american *Freedom Foundation*. Scopul vizitei a fost de a prezenta experiența poloneză în dezvoltarea turismului şi industriei agro-alimentare, după schimbarea sistemului politic și economic în Polonia și direcțiile de dezvoltare poloneze în domeniile sus menţionate, în scopul de a aplica cunoștințele dobândite în Republica Moldova.

Un program bogat a inclus întrevederi cu reprezentanți ai mediului de afaceri în domeniul turistic şi companiilor cu diferite tipuri de producție și prelucrare agro-alimentare *(Cooperative Mleczarska „Bieluch" în Chelm, Ybbstaler Fruit Polska Sp. z o.o. – producător de concentrate de fructe; ferma Suchekownaty – Pieńków;Asociația producătorilor de fructe și legume SAD-POL k. Wisznic;Piața de Lublin Hurtowy S.A. în Elizówce; Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Zagroda – producător și distribuitor de carne şi mezeluri tradiționale)*.

La fel, au fost organizate întrevederi cu autorităţile publice central, regionale şi locale din provincia Lublin, (biroul Mareșalului de Lublin, reprezentanții Departamentului de Coordonare proiecte europene Ministerul Agriculturii și Mediului și directorul Agenției pentru Restructurare și Modernizare a industriei agro-alimentare şi agriculturii din Lublin, reprezentanţi Echipei de consultanță agricolă din Chelm și reprezentaţii Bialskopodlaskiej LGD.

8. **Festivalul rîului Bîc „Iubeşte-ţi râul", organizat de Centrul Naţional de Mediu, în parteneriat cu ADR Centru.**

Pe 21 septembrie 2014, Complexul etnocultural Vatra, Straşeni, a găzduit a II-a ediţie a Festivalului râului Bîc „Iubeşte-ţi râul", organizat de Centrul Naţional de Mediu.

Obiectivul evenimentului a fost de a susţinemenţinerea unui

mediu ambiant curat şi sănătos pentru locuitorii Regiunii Centru.

ADR Centru a devenit partenerul festivalului prin acordarea suportului privind elaborarea materialelor promoționale pentru festival.

3.2 Consolidarea capacităţilor actorilor locali şi regionali

Dezvoltarea capacităţilor actorilor regionali s-a realizat printr-o diversitate de evenimente, seminare de instruire, ateliere de lucru, realizate de către ADR Centru în comun cu reprezentanţii MDRC, consultanții GIZ, CIAL, APL și ONG-uri naționale. Principalii beneficiari au fost reprezentanții autorităților publice locale de nivelul I și II, agenţii economici şi ONG-urile din regiune.

Activităţi:

1. **Conferinţă „Oportunităţi de acordare a granturilor mici pentru autorităţile publice locale din Republica Moldova”**

   Evenimentul a fost organizat pe 20 martie 2014, de către Centrul de Informare pentru Autoritățile Locale din Republica Moldova (Solidarity Fund PL) în parteneriat cu Agenţia de Dezvoltare Regională Centru.

Obiectivul general al conferinţei - informarea APL-urilor şi ONG-urilor privind oportunitățile de acordare a granturilor mici.

Evenimentul petrecut în mun. Chişinău a găzduit 120 de participanţi din toate regiunile țării, precum și reprezentanţi a organizaţiilor din Polonia, Ucraina și Republica Moldova, ce au implementat trei proiecte de succes.

În cadrul conferinţei au fost prezentat (e):

- *bunele practici: exemple de proiecte internaţionale ale granturilor mici;*
- *Fondul Granturilor Mici planificat în cadrul CIAL.*

Evenimentul a avut şi o componentă practică ce a constat în elaborarea exemplelor de proiect conform priorităţilor fondului de granturi planificat. Reprezentanţii APL şi ONG, repartizaţi în patru grupuri tematice, au elaborat în comun idei de proiecte ale celor mai prioritare domenii, cele mai bune din acestea fiind prezentate publicului larg.

2. **Seminar „Guvernanţa Regională Rurală– de la concept la practică”**

În premieră pentru Moldova, în perioada 23-25 aprilie 2014, a fost organizat un seminar dedicat tematicii şi problematicii guvernanței regionale. Cei 30 de participanți, reprezentanți ai Agențiilor de Dezvoltare Regională,Consiliilor Regionale pentru Dezvoltare, Academiei de Administrație Publică, Ministerului Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor, consultanți GIZ, au analizat diverse concepte și situații care caracterizează „Guvernanța”.

3. **Cursul de dezvoltare profesională „Dezvoltarea Regională”,**

Pe 28 mai 2014, în cadrul cursului „Dezvoltarea regională”, organizat de Academia de Administrare Publică, a avut loc o vizită de studiu, a participanţilor la curs, în Regiunea de Dezvoltare Centru/Agenţia de Dezvoltare Regională Centru/Centrul de Informare pentru Autorităţile Locale. Scopul vizitei a fost de a familiariza participanţii cursului cu proiectele investiţionale din RDC, instrumentele instituţionale de implementare, precum şi iniţiativele statelor partenere, în domeniul guvernării locale şi regionale. Cursul de dezvoltare profesională se desfăşoară în cadrul programului „Dezvoltarea regională”.Scopul general al programului constă în consolidarea capacităţilor în domeniul dezvoltării regionale, prin acumularea cunoştinţelor noi, schimb de experienţă şi practici de succes, analiza situației locale, ținînd cont de instrumentele și prioritățile procesului de dezvoltare regională. Acest program are la bază o serie de subiecte precum: obiectivele şi principiile politicii de dezvoltare regională; tipologia regiunilor şi a politicilor de dezvoltare regională; principiile de dezvoltare durabilă integrată – bază pentru dezvoltarea regionala; modelul actual de dezvoltare regională integrată a UE; dezvoltare echilibrată şi durabilă a teritoriului UE prin abordarea spaţială; valorificarea experienţei UE în domeniul politicii regionale de către Republica Moldova; dezvoltarea regională în Republica Moldova: cadrul strategic; dezvoltarea regională în Republica Moldova: cadrul instituţional şi metodologic; analiza situației locale și diagnoza problemelor prin prisma priorităților de dezvoltare regională; resurse instituționale ale dezvoltării regionale; instrumente în dezvoltarea regională: cooperarea intercomunitară; parteneriatul public privat (PPP); inovarea si competitivitatea în materie de dezvoltare regională; informarea, comunicarea si mobilizarea comunităților pentru dezvoltarea regională; monitorizarea bazata pe rezultate a dezvoltării regionale, evaluarea impactului dezvoltării regionale; implicarea societății civile în luarea deciziilor la nivel regional.

4. **Discuție publică: “Europa prin ochii tinerilor”.**

Agenția de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) şiCentrul de Informare pentru Autoritățile Locale (CIAL), în parteneriat cu Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării (FJŞC) a USM au organizat pe 15 mai 2014 o *discuție publică* cu genericul"Europa prin ochii tinerilor".

Evenimentul a fost condus de către Krzysztof Kolanowski – ex-directorul CIAL, Peter Tomášek – reprezentant al Ambasadei Slovaciei în RM şiMaarja Andla - voluntar din Estonia, Dumitru Ţurcanu - prodecanul Facultăţii de Jurnalism şi Ştiinţe ale Comunicării, reprezentanţi ai ADR Centru, precum şi un grup de 40 de studenţi.Cei trei cetăţeni ai Uniunii Europene au împărtăşit experienţa ţării de baştină în perioada de preaderare şi aderare la Uniunea Europeană. Tinerii jurnalişti au fost absorbiţi de eveniment adresînd întrebări vorbitorilor referitoare la dezvoltarea mass mediei în perioada de post aderare şi care sunt riscurile şi părţile negative ale procesului de integrare europeană, şi nu în ultimul rînd dacă UE acceptă ideea intrării Moldovei în Marea Familie Europeană.

Integrarea Europeană presupune reforme şi reglementări foarte stricte, însă anume aceste reforme au fost cheia creşterii economice substanţiale. Toate provocările pe termen scurt se pot transformă în efecte pozitive pe termen lung, de exemplu creşterea preţurilor după adoptarea monedei euro a fost un efect de scurtă durată, pentru că apoi rata de schimb cu monedele statelor vecine s-a modificat.

5. **Vizita de studiu şi schimb de experienţă în Georgia.**

În cadrul vizitei de studiu a avut loc Conferinţa Regionala de lansare a Programului de Cooperare Teritorială. La eveniment au fost discutate priorităţile, obiective, mecanisme de guvernare şi cadrul instituţional al programelor de cooperare teritorială ale Parteneriatului Estic; s-au desfăşurat ateliere de lucru între reprezentanţii ţărilor participante pe programe pentru cooperare teritorială aparte. În cadrul atelierului Programului Republica Moldova – Ucraina s-au analizat subiecte ce vizează organizarea apelurilor de propuneri de proiecte în perioada următoare. Din partea agenţiei a participat un specialist.

6. **Sesiune de instruire în privind elaborarea conceptelor de proiecte în cadrul Programului Operaţional Comun Moldova-Ucraina.**

În perioada 28 iulie – 1 august 2014specialistul în Relaţii internaţionale şi atragerea investiţiilor din cadrul ADR Centru a participat la sesiunea de instruire în vederea elaborării conceptelor de proiecte

şi parteneriate în cadrul Programului Operaţional Comun Moldova – Ucraina.

7. **Program de instruire/schimb internaţional de experienţă în managementul surselor de apă pentru autorităţile publice din Moldova şi Bavaria.**

În perioada 21 iulie – 01 august 2014 specialistul în managementul proiectelor din cadrul ADR Centru a luat parte la Academia Bavareză de Vară din or. Hof, Germania.Obiectivul evenimentului a fost dezvoltarea capacităţilor şi schimb internaţional de experienţă în managementul surselor de apă.

La eveniment au participat specilişti în domeniul aprovizionării cu apă şi canalizare din Moldova, Ucraina și Belorusia.

8. **Schimb de experiență în domeniu managementului deşeurilor solide (Estonia).**

În perioada20-27 septembrie 2014, specialistul în managementului proiectelor din cadrul ADR Centru a participat la o vizită de studiu în Estonia (oraşele Tallin, Kohila, Someru).

Scopul vizitei a fost împărtăşirea experienţei Estoniei în gestionarea deşeurilor solide. În cadrul vizitei au avut loc mai multe întrevederi cu autorităţile locale precum şi vizite în teren la companiile de colectare şi prelucrare a deşeurilor solide.

9. **Atelier de instruire privind dezvoltarea strategiilor naționale și regionale de inovare, promovarea antreprenoriatului și creării de clustere (Varşovia, Polonia)**

În perioada 13 – 17octombrie 2014, un specialist în planificare strategică şi programare din cadrul ADR Centru şi un membru al Consiliului Regional de Dezvoltare Centru au participat la un atelier de instruire privind dezvoltarea strategiilor naţionale şi regionale de inovare, promovarea antreprenoriatului şi creării de clustere. Evenimentul care a avut loc în Varşovia, Polonia a avut drept obiectiv transferul de experienţă a Poloniei în elaborarea instrumentelor şi proiectelor de dezvoltare regională ce vor contribui la creșterea competitivității și potențialului de dezvoltare al regiunilor, inclusiv promovarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea mediului de afaceri, susținerea investițiilor și potențialului regiunilor.

Trainingul a fost organizat în cadul proiectului „Sprijin pentru administrația publică din Republica Moldova în scopul pregătirii realizării proiectelor de susținere a creșterii competitivității și potențialului de dezvoltare al regiunilor" realizat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării din Polonia (MID) în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC).

10. **Conferinţa internaţională „Multifuncționalitate, dezvoltare regională și cooperare inter-municipală în UE - cele mai bune practici pentru Republica Moldova".**

Pe 15 noiembrie 2014, a avut loc conferinţa internaţională „Multifuncționalitate, dezvoltare regională și cooperare inter-municipală în UE - cele mai bune practici pentru Republica Moldova". La eveniment au participat reprezentanţii ADR Centru, autorităţi publice şi reprezentanţii societăţii civile din Regiunea Centru, care au fost instruiţi de experţi calificaţi, în vederea elaborării strategiilor de dezvoltare a localităţilor, lucru care le va permite să acceseze mai multe fonduri europene. Instruirile au fost posibile datorită finanţării fondului internaţional Vişegrad, care a alocat în acest sens 52 de mii de euro.

Astfel de proiecte oferă posibilitate ONG-urilor, instituţiilor publice şi municipalităţilor să preia şi să implementeze experienţa instituţională a ţărilor membre Visegrad (Slovacia, Cehia, Ungaria şi Polonia), dar şi să se dezvolte regional conform standardelor prevăzute de Acordul de Asociere.

11. Formatorii cursului de dezvoltare regională învaţă din experienţa Germaniei cum să optimizeze instruirea funcţionarilor

În perioada 9-16 noiembrie 2014, o delegaţie din 12 reprezentanţi ai instituţiilor de dezvoltare regională şi mediul academic au participat în Bautzen, Germania la un program de formare a trainerilor în domeniul dezvoltării regionale. Deplasarea a avut loc în cadrul proiectului Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", implementat de Agenţia de Cooperare Internaţională a Germaniei (GIZ).

Cursul a fost găzduit de Centrul Internaţional de Training Internaţional al GIZ. Scopul general al formării a fost consolidarea capacităţilor profesionale şi dezvoltarea competenţelor participanţilor în vederea furnizării cu succes a cursului de „Dezvoltare Regională". în cadrul Academiei de Administrare Publică din Republica Moldova.

Printre subiectele discutate, se numără: teorii de învăţare şi stiluri de instruire bazate pe necesitatile participanţilor; rolul şi competenţele formatorului; planificarea strategică în contextul dezvoltării regionale; diverse forme organizaţionale; structuri pentru cooperarea intercomunitară; instrumentele de dezvoltare regională.

Programul a inclus vizite în teren şi discuţii cu reprezentantii proiectelor implementate şi instituţiile relevante domeniului de dezvoltare regională.

Prin organizarea unor astfel de programe de instruire, proiectul GIZ şi-a propus să contribuie la creşterea capacităţilor partenerilor săi in vederea realizării politicii de dezvoltare regională.

12. Vizită de studiu în România - schimb de experienţă în domeniul managementului deşeurilor pentru autorităţile publice locale din zona de management II, RDC.

În perioada 23 - 28 noiembrie 2014, doispecialişti *(MP, PSP)*din cadrul ADR Centru au participat la o vizită de studiu în România (Argeş, Mureş, Sibiu).

Obiectivul vizitei a fost de a consolida capacităţile reprezentanţilor ADR-urilor, autorităţilor locale, întreprinderilor municipale şi a membrilor Grupului de lucru regional sectorial privind funcţionarea unui sistem regional de management al deşeurilor menajere solide.Vizita de studiu a fostorganizată în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", implementat de Agenţia de Cooperare Internaţională a Germaniei (GIZ).

În cadrul vizitei de studiu au avut loc întîlnirile cu:

- ✓ reprezentanții Consiliilor Județene Argeş, Sibiu şi Mureş;
- ✓ reprezentanții Unităţilor de Implementare a ProiectelorSistem de Management Integrat al Deşeurilorîn judeţele Argeş, Sibiu şi Mureş;
- ✓ reprezentanții Asociației de Dezvoltare Intercomunitară din cadrul judeţelor Argeş, Sibiu şi Mureş;

De asemenea, au fost organizate vizite în teren pentru familiarizarea cu Sistemele de Management Integrat al Deşeurilor din judeţele susmenţionate.

13. Vizită de studiu în Estonia – schimb de experienţă în domeniul comunicării publice și marketingului regional.

Specialistul în comunicare din cadrul ADR Centru a participat, în perioada 16-20 decembrie 2014, la o vizită de studiu în

Estonia, în domeniul comunicării publice și marketingului regional. Deplasarea a fost susţinută financiar şi organizată de Agenţia de Cooperare Internaţională a Germaniei (GIZ), în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", în parteneriat cu Ambasada Republicii Moldova în Estonia.

Specialistul în comunicare şi alţi 5 participanți la vizita de studiu au avut întrevederi cu responsabili de gestionarea proceselor de relații publice de la Agenția Estoniană de Dezvoltare Regională și Locală ERKAS, Președinția Estoniei, Biroului Național de Audit. Totodată, delegații s-au întâlnit cu reprezentanți ai societății civile și mass-media estoniene.

La fel, GIZ sprijină elaborarea unei strategii de comunicare a MDRC pentru 2015-2018. Totodată, în 2015 va fi desfășurată o campanie națională de comunicare în domeniul dezvoltării regionale.

14. Vizită de studiu – experiența Poloniei în domeniul procedurilor de achiziții publice.

Specialistul în achiziţii publice din cadrul ADR centru a participat, în perioada 23 - 28 noiembrie 2014, la o vizită de studiu în Polonia, în domeniul achizițiilor publice. Deplasarea a fost susţinută financiar şi organizată de Agenţia de Cooperare Internaţională a Germaniei (GIZ), în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", în parteneriat cu Institutul INTL din Varșovia.

În cadrul vizitei, au avut loc întrevederi cu responsabili de gestionarea procedurilor de achiziții publice din cadrul Ministerului polonez al Dezvoltării și Infrastructurii și Ministerul Economiei. Totodată, delegații s-au întâlnit cu reprezentanţi de companii care au experiență în organizarea tenderelor pentru proiecte majore de infrastructură, inclusiv cu finanțarea de Uniunea Europeană, la care participă autoritățile locale.

Printre subiectele abordate se numără: necesitățile și beneficiile formării clusterelor, asocierilor de companii pentru participarea la tendere, procedurile financiare și de achiziții, acordarea serviciilor de consultanță sectorului privat și autorităților de contractare, comunicarea în procesul de achiziții, racordarea la Directivele UE în domeniu.

Programul deplasării a inclus o vizită în orașul Łódź, unde delegația din Republica Moldova a discutat cu autoritățile locale și a aflat mai multe despre proiectele revitalizate din sursele Uniunii Europene.

În cadrul proiectului GIZ „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", suportul financiar este acordat prin intermediul Agenţiilor de Dezvoltare Regională, responsabile de asigurarea unui proces transparent de achiziţii publice, conform standardelor naţionale.

3.3 Consolidarea relaţiilor de cooperare transfrontalieră şi transnaţională

Vizita de lucru la Agenția de Dezvoltare Regională Centru, Alba Iulia, România, organizată în perioada 30 noiembrie – 2 decembrie. Colaboratori ai ADR Centru, Moldova şi ADR Centru România, au participat la un Seminar bilateral de lucru și documentare cu tematica „Planificare prin utilizarea metodelor de analiză geo-spațială și programare în vederea implementării Programelor Operaționale. Scopul vizitei delegației din Republica Moldova a fost definirea cadrului de colaborare bilaterală pentru anul 2015, în vederea identificării posibilităţilor de parteneriat comun. Participanții au discutat aspecte cu privire la rezultatele programului REGIO din regiune, dar şi ceea ce ține de informarea privind corelarea proiectelor finanţate din surse publice europene. De asemenea, în cadrul vizitei a fost abordată situaţia implementării POR din RD Centru, structura şi modalităţile de finanţare a proiectelor.

Parteneriat moldo-slovac privind implementarea proiectului „Dezvoltarea capacităţilor oraşelor privind planificarea urbană integrată în context regional”.

Reprezentanţii ADR Centru au efectuat în perioada 16-19 decembrie 2014, o vizită la Agenţia de Dezvoltare Regională Senec-Pezinok din Bratislava, Slovacia.

În cadrul vizitei a fost semnat un contract de parteneriat privind implementarea proiectului *„Dezvoltarea capacităţilor oraşelor privind planificarea urbană integrată în context regional”*. Proiectul va fi finanţat în cadrul Programului Oficial de Asistenţă pentru Dezvoltare al Republicii Slovace şi va demara în perioada ianuarie 2015 - aprilie 2016. Obiectivul proiectului este de a dezvolta capacităţile oraşelor din Regiunea de Dezvoltarea Centru în planificare urbană integrată. Activităţile din cadrul proiectului se vor focusa pe dezvoltarea capacităţilor oraşelor de a juca un rol mai important în dezvoltarea locală şi regională, precum şi pe împărtăşirea experienţei şi bunelor practici între oraşe similare.

Aplicant şi partenerul principal al proiectului este Agenţia de Dezvoltare Regională Senec-Pezinok, Republica Slovacă.

În cadrul proiectului sunt preconizate mai multe activităţi de transfer de cunoștințe și bune practici privind planificarea urbană integrată a experţilor slovaci şi APL către instituții de dezvoltare regională şi APL-uri din Republica Moldova (RDC).

Reprezentanţii ADR Centru au participat la mai multe întrevederi cu părţile interesate în proiect, din cadrul Ministerului Transporturilor, Construcţiilor şi Dezvoltării Regionale, Agenţia de Dezvoltare Regională Komarno, primăria or. Senec precum şi partenerii de bază a proiectului Agenţia de Dezvoltare Regională Senec-Pezinok.

În concluzie, ADR Centru contribuie la promovarea potenţialului de dezvoltare a Regiunii de Dezvoltare Centru, prin promovarea potenţialuluieconomic a regiunii, prin dezvoltarea capacităţilor actorilor regionali şi prin intensificareacolaborării cu partenerii internaţionali ai Agenţei.

Rezultate:

Obiectiv specific 3.1

- Elaborat şi publicat ghidul de promovare investiţională a Regiunii Centru Elaborarea ***Profilului Investițional Public al Regiunii de Dezvoltare Centru***.
- 2 Forumuri Economice Transfrontaliere ale Euroregiunii Siret-Prut-Nistru, organizate în parteneriat;
- 1 Forumul Economic Regional.

Obiectiv specific 3.2

- Participare a colaboratorilor ADR Centru la programe de formare continuă cum ar fi „*Planificare şi programare strategică integrată la nivel local şi regional*", „*Dezvoltare Regională*", *„Statistica regională"* şi alte activităţi de instruire şi de consolidare a capacităţilor, precum şi facilitarea participării a reprezentanţilor autorităţilor administraţiei publice locale şi sectorului civil şi sectorului privat din regiune;
- Dezvoltare de capacităţi realizată în cadrul a 10 vizite de studiu şi instruiri externe;

Obiectiv specific 3.3

- 2 vizite de consolidare a relaţiilor de cooperare transfrontalieră şi transnaţională organizate.
- Realizat schimbul de experienţă privind cunoașterea și identificarea noilor parteneri și a ideilor de proiecte.

OBIECTIVUL 4: COMUNICARE ŞI TRANSPARENŢĂ

Obiective specifice:

4.1 Asigurarea vizibilităţii şi transparenţei activităţii ADR Centru

4.2 Asigurarea vizibilităţii şi transparenţei proiectelor de dezvoltare regională

În perioada ianuarie-decembrie 2014 activitatea Agenţiei de Dezvoltare Regională Centru a fost reflectată în sursele mass-media locale, regionale şi naţionale, utilizîndu-se diverse forme: comunicarea electronică, respectiv pagina web a agenţiei şi comunicarea directă, care s-a realizat prin întruniri şi vizite la proiecte, sesiuni de informare şi materiale informative precum broşuri şi

buletine informative. În scopul asigurării unei comunicări eficiente, agenţia urmăreşte diversificarea instrumentelor de comunicare, utilizîndu-le în dependenţă de publicul-ţintă. De asemenea, au fost întreprinse măsuri de sporire a interesului societăţii pentru subiectele de dezvoltare regională. În comunicatele emise de ADR Centru s-a plasat accentul în direcţia evidenţierii beneficiilor parvenite în urma implementării proiectelor de dezvoltare regională şi a impactului direct al acestora asupra publicului.

4.1 Asigurarea vizibilităţii şi transparenţei activităţii ADR Centru

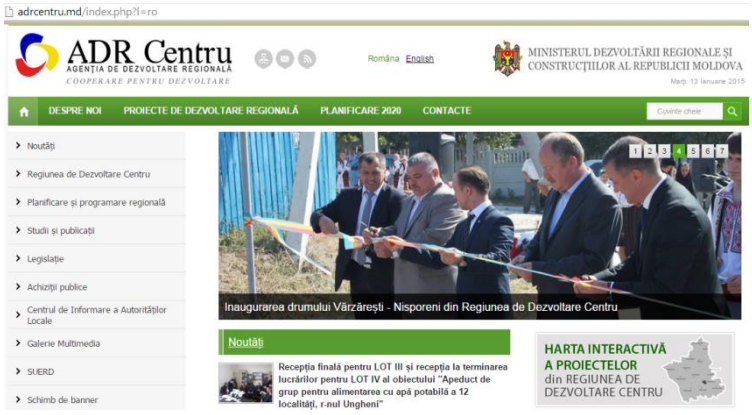
În 2014, ADR Centru a continuat să promoveze potenţialul socio-economic şi cultural al Regiunii de Dezvoltare Centru prin organizarea mai multor evenimente, dar şi prin distribuirea informaţiilor de interes public prin intermediul site-urilor www.adrcentru.md, www.comunicate.md, www.civic.md etc. În perioada de raportare o mare importanţă a fost acordată platformei de socializare Facebook, unde ADR Centru a actualizat pagina agenţiei cu regularitate partajînd link-uri către articole informative relevante şi fotografii, organizate în albume tematice.

Asigurarea sporită a accesului la informaţii pentru publicul interesat de activităţile desfăşurate şi rezultatele dobîndite prin implementarea politicii de dezvoltare regională a constituit şi în acest anu o prioritate pentru noi. Astfel, în anul 2014 activităţile desfăşurate de ADR Centru au fost reflectate atît prin instrumentele de comunicare ale Agenţiei, cît şi de către sursele mass-media locale, regionale şi naţionale.

Majoritatea activităţilor de informare desfăşurate în perioada ianuarie – decembrie 2014 s-au realizat în baza planului de comunicare, care a pornit de la premiza că principalele canale de comunicare cu actorii dezvoltării regionale sînt: comunicarea electronică, respectiv pagina web a agenţiei, comunicarea directă prin întruniri şi vizite la proiecte, sesiuni de informare şi materialele informative precum broşuri şi buletine informative distribuite în formă electronică sau la diverse evenimente.

a) Pagina web: www.adrcentru.md

În anul 2014 pagina oficială a agenţiei a continuat să fie canalul cel mai complex şi mai intens actualizat, unde pot fi accesate atît informaţiile de actualitate, cît şi arhiva noutăţilor şi documentelor plasate de-a

lungul timpului de la înființarea agenției și pînă în prezent.

La sfîrșitul anului 2013 au fost făcute un șir de modificări care să sporească atractivitatea și utilitatea paginii, astfel ca începînd cu luna ianuarie a anului 2014 să avem un site modern, ușor de accesat și cu un spectru larg de informații din domeniul dezvoltării regionale și al proiectelor implementate în Regiunea de Dezvoltare Centru.

În toată această perioadă au fost operate mai multe modificări precum:

– schimbarea fotografiilor de fundal;

– modificarea partial a structurii meniului principal și secundar;

– actualizarea rubricii Calendarul Regiunii, unde sînt plasate informații cu privire la evenimentele importante desfășurate în toate localitățile Regiunii Centru. Prin această activitate se urmărește informarea publicului și promovarea evenimentelor de interes comun, care au loc în Regiunea Centru.

– înnoirea continuă a rubricii Harta interactivă a Proiectelor oferă posibilitatea vizitatorilor site-ului nostru să acceseze cele mai actuale noutăți cu privire la implementarea proiectelor din RDC. Aici a fost creat un sitem de sortare a proiectelor după prioritățile și măsurile prevăzută în Strategia de Dezvoltare Regională Centru, dar și după gradul de implementare al proiectului. Informații relevante despre proiectele regionale implementate, precum și despre vizitele la proiecte, sînt plasate la rubrica noutăți, dar cu referință și la Harta Proiectelor.

Toate aceste modificări, dar și faptul că domeniul dezvoltare regională devine din ce în ce mai popular în rîndurile publicului larg au condus spre o creștere semnificativă a numărului de accesări a paginii electronice a ADR Centru pînă la 136 761 vizitatori unici, sau 972 372 repetări pentru anul 2014. La sfîrșitul anului 2013 a fost înregistrat un număr de 70.410 vizitatori. Astfel, numărul vizitatorilor unici în anul 2014 a crescut cu 51%.

b) Comunicatul de presă

Cea mai des întrebuințată formă de partajare a informației privind desfășurarea unor evenimente în Regiunea de Dezvoltare Centru, ori de către agenție rămîne a fi comunicatul de presă. Astfel, după necesitate, pentru fiecare eveniment au fost elaborate materiale destinate grupului țintă – invitație/notă informativă și comunicatul care sumează ideile expuse în cadrul unui eveniment.

MOLDOVA Suverană NEWS

ELSACO www.elsaco.com

Acasă Actualitate Externe Social Cultură Life Sport Video Despre noi Arhivă

LA STRĂȘENI A FOST FINALIZAT UN DRUM LOCAL CU IEȘIRE LA TRASEUL CHIȘINĂU-LEUȘENI

În raionul Străşeni a fost finalizată construcţia drumului local care face conexiunea dintre satele Scoreni şi Malcoci şi are ieşire spre traseul internaţional Chişinău-Leuşeni. Graţie acestui tronson, localnicii nu vor mai trebui să ocolească pentru a ajunge în capitală.

Drumul a fost construit în cadrul unui proiect realizat de Agenţia de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) în parteneriat cu Primăria Scoreni şi finanţat din sursele Fondului Naţional de Dezvoltare Regională. Acesta este un program regional care conectează localităţi din două raioane, Ialoveni şi Străşeni, iar satul Scoreni va avea acces direct la traseul internaţional Chişinău-Leuşeni cu trecere prin Malcoci. Bugetul total al proiectul este de 31,5 mln de lei.

Potrivit directorului ADR Centru, Tudor Meşina, implementarea proiectului a fost posibilă datorită conlucrării eficiente dintre agenţie şi autorităţile publice locale. „Am reuşit să facem un lucru bun pentru dezvoltarea economică regională. Businessmenii locali au deja idei de afaceri pe care vor să le lanseze în satul Scoreni, ceea ce demonstrează că infrastructura are un rol important în dezvoltarea unei localităţi rurale. Ne aşteptăm la creşterea numărului locurilor de muncă şi îmbunătăţirea condiţiilor de trai din aceste sate", a subliniat Meşina.

De la începutul anului 2014 au fost elaborate 201 comunicate de presă și note informative, care au servit drept primă sursă de informare pentru mass-media locală, regional și națională. Acestea au fost plasate pe pagina oficială a ADR Centru www.adrcentru.md, pe

site-ul www.comunicate.md, dar și distribuite prin poșta electronica la circa 350 adrese ale jurnaliștilor și bloggerilor autohtoni. Toate materialele informative, după importanță și impact, au fost plasate și distribuite și pe rețelele de socializare și informare în masă: www.facebook.com, www.civic.md, www.scribd.com, www.slideshare.com, www.youtube.com.

De asemenea, aceste materiale, după importanță și interes au fost expediate Autorităților Publice Locale, ONG-urilor din regiune, membrilor CRD Centru, precum și partenerilor agenției.

Printre mijloacele media care s-au arătat interesate de activitatea ADR Centru sînt: TVMoldova1, Publika TV, TV7, Canal Regional, AiciTV, Radio Moldova, Vocea Basarabiei, radio Europa Liberă, Radio Orhei, Radio Regional Hîncești, Ziarul Timpul, Moldova Suverană, Ora locală, Expresul, www.unimedia.md , www.ialovenionline.md, www.stirilocale.md , www.moldova-suverana.md , www.noi.md , www.jurnal.md , www.timpul.md, etc.

Principalele subiecte care au fost mediatizate pe parcursul perioadei de raportare au fost reprezentate de:

- Vizite de lucru și monitorizare, precum și activități realizate în cadrul proiectelor în implementare;
- Obiective construite în cadrul proiectelor și date în exploatare;
- Vizite de studiu ale colaboratorilor ADR Centru;
- Ateliere de lucru în domeniul Programelor regionale sectoriale;
- Ședințele CRD Centru;
- Activitatea ADR Centru – ședințe și vizite de lucru etc;
- Forumuri și alte activități importante desfășurate în parteneriat cu ADR Centru.

c) Buletine informative

Un alt instrument de comunicare utilizat de ADR Centru este transmiterea periodică, prin e-mail a buletinelor informative electronice (newsletter). Tradițional sînt elaborate buletine lunare, care sînt distribuite prin e-mail tuturor persoanelor din baza de date a ADR Centru. Acestea au fost plasate și pe

Cooperare pentru dezvoltare

Mesagerul Regiunii

Buletin informativ trimestrial al ADR Centru

ianuarie-martie 2014

Dezvoltarea regională este parte a Planul de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană

În perspectiva de integrare europeană a țării, dezvoltarea regională se regăsește în Planul de Acțiuni RM-UE la compartimentul „Dezvoltarea rurală și regională".

Politica de dezvoltare regională în Republica Moldova a fost elaborată în conformitate cu tendințele și prevederile directivelor europene care au ca obiectiv reducerea disparităților economice, sociale și dezechilibrelor dintre raioanele din componența regiunilor, care urmăresc în final folosul locuitorilor acestora. Nu cunoaștem astăzi oponenți care nu ar fi cointeresați pentru obținerea unei dezvoltări social-economice echilibrate și durabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova, consolidarea oportunităților financiare, instituționale și umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor și în mod corespunzător, susținerea activității autorităților administrației publice locale și a colectivităților locale orientate spre dezvoltarea social-economică a localităților și coordonarea interacțiunii lor cu strategiile și programele naționale, de sector și regionale de dezvoltare. O atenție sporită este acordată dezvoltării zonelor defavorizate și cooperării teritoriale cu scopul intensificării comunicării, schimbului de informații și a experienței între autoritățile naționale, locale și societatea civilă.

Grigore Cobzac, președinte CRD Centru

În context trebuie de precizat că, comunitățile din Regiunile de dezvoltare trebuie să identifice și să definească de comun acord parcursul lor spre bunăstare, iar de la instituțiile implicate se așteaptă un cadru de orientare spre obținerea de performanță în interiorul unor regiuni dezvoltate, atractive pentru a trai, a investi și a munci.

Grigore Cobzac,
Președintele Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru

Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru este unul exemplar

pagina oficială a agenției sau pe contul de facebook al ADR Centru.

Începînd din 2013 ADR Centru elaborează și Buletinul trimestrial numit Mesagerul Regiunii, care este distribuit la evenimente importante organizate în regiune, sau repartizate autorităților publice din centrul țării pentru informare și documentare despre cele mai importante evenimente desfășurate de ADR Centru în regiune.

d) Materiale promoționale

Promovarea instituției și a regiunii Centru s-a realizat în mare parte și prin distribuirea materialelor promoționale. Astfel că, pe parcursul anului de raportare au fost tipărite materiale de informare și promovare precum:

- mape cu logotipul agenției;
- bannerul Regiunii de Dezvoltare Centru;
- broșura despre Agenția de Dezvoltare Regională Centru;
- broșura Regiunea de Dezvoltare Centru/ Proiecte investiționale;
- broșura Impactul factorilor de mediu;
- mape cu logotip pentru Forumul Economic Regional;
- banner pentru Forumul Economic Regional;
- felicitări cu logotipul agenției;
- agende;
- suvenire.

Materialele de promovare a agenției, dar și a regiunii sînt unul din instrumentele indispensabile unui proces de comunicare eficient cu publicul larg. Aceste materiale au fost distribuite la diverse evenimente organizate de agenție sau în parteneriat cu alte instituții din regiune.

Bannerul RDC este afișat la toate ședințele importante, ateliere de lucru, întruniri și dezbateri organizate în regiune, dar și în sediul agenției.

Broșurile sînt un instrument care au un impact pe termen lung și au avantajul posibilității revenirii oricînd la textul tipărit în aceasta. Publicul căriua sînt distribuite aceste broșuri sînt de cele mai multe ori potențieli aplicanți sau finanțatori ai proiectelor de dezvoltare regională.

e) Evenimente de promovare a ADR Centru

În anul 2014 au fost organizate cîteva evenimente importante care au avut drept scop promovarea imaginii instituției, dar și extinderea publicului interest de domeniul dezvoltare regională.

Astfel, Agenția de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) și Centrul de Informare pentru Autoritățile Locale în Republica Moldova (CIAL) în parteneriat cu Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării (FJȘC) a USM au organizat pe data de 15 mai o Discuție publică cu genericul "Europa prin ochii tinerilor". La eveniment au participat trei membri ai Uniunii Europene, care au împărtășit experiența țării de baștină în perioada de preaderare și Integrare Europeană unui grup de 40 de studenți. Tinerii jurnaliști au fost entuziasmați de organizarea unui astfel de eveniment adresînd nenumărate întrebări vorbitorilor. Jurnaliștii au vrut să știe care șînt riscurile și părțile negative ale procesului de integrare europeană, dacă a devenit presa din statele vorbitorilor mai calitativă după aderarea la UE, dar și dacă UE acceptă ideea intrării Moldovei în Casa Europeană.

Al doilea eveniment important organizat la același capitol s-a desfășurat pe 28 mai, la sediul agenției, unde participanții la cursul Dezvoltare Regională și nemijlocit a Programei de instruire a personalului din cadrul autorităţilor administraţiei publice locale desfășurat de Academia de Administrare Publică, au vizitat Agenția de Dezvoltare Regională Centru, în cadrul evenimentului Ziua Ușilor Deschise la ADR Centru.

Scopul evenimentului a fost de a informa vizitatorii despre procesul dezvoltării regionale în Regiunea Centru, despre rolul și activitățile relevante ale agenției întru realizarea misiunii de bază, dar și promovarea regiunii centru înafara țării, în mod special, în țările membre UE și cele candidate. Toți participanții au primit materiale informative relevantă despre agenție, regiune, dar și depre proiectele care se desfășoară în perimetrul regiunii centru. Este o frumoasă tradiție să organizăm acest eveniment în primavara fiecărului an, în contextul Zilelor Uniunii Europene avînd colaborări fumoase cu un șir de state membre a UE, care vin cu susținere financiară în implementarea unor proiecte regionale.

Un alt eveniment de rezonanță națională, desfășurat în luna septembrie, în RDC, a fost cea de-a doua ediţie a Festivalului rîului Bîc „Iubește-ți rîul!".A devenit o frumoasă tradiție ca Agenția de Dezvoltare Regională Centru să fie partener la organizarea acestui eveniment deosebit. Astfel, o echipă a agenției condusă de directorul ADR Centru, Tudor Meșina, participă anual la festivitatea dedicată rîului Bîc.

Suportul acordat pentru buna desfășurare a festivalului organizat de către Centrul Național de Mediu a venit în susținerea unui mediu ambiant curat și sănătos pentru locuitorii Regiunii Centru.Festivalul a avut loc în cadrul complexului etno-cultural „Vatra", la 32 km distanţă de Chișinău pe

traseul Chişinău-Ungheni, unde peste 400 de artişti populari din regiune au reînviat tradiţiile strămoşilor noştri pentru a transmite o suflare nouă rîului Bîc.

4.2 Asigurarea vizibilităţii şi transparenţei proiectelor de dezvoltare regională

Proiectele implementate de ADR Centru în Regiunea de Dezvoltare Centru constituie punctele de reper în jurul cărora se desfăşoară o mare parte din activităţi de comunicare și informare. Monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a proiectelor, prin vizite în teritoriu, seminare, ședințe de lucru, a devenit o platformă prin care s-a făcut posibilă promovarea și mediatizarea activităților ADR Centru atît la nivel regional, cît și la nivel național. Asigurarea vizibilităţii în procesul de implementare a proiectelor a fost posibilă odată cu lansarea acestora. Obiectivul s-a realizat prin divizarea acestuia în patru puncte majore:

a) Vizite de lucru și monitorizare în cadrul proiectelor;

b) Mediatizarea periodică a rezultatelor proiectelor de dezvoltare regională;

c) Evenimente de dare în exploatare a obiectelor construite/reabilitate în cadrul proiectelor de dezvoltare regională cu finanţare din FNDR sau a susținerii din partenerilor internaționali;

d) Vizite pentru jurnaliști și bloggeri la proiectele de dezvoltare regională.

În mod sistematic, pe siteul agenției au fost plasate informații despre fiecare proiect de dezvoltare regional în implementare. De asemenea, în urma distribuirii comunicatelor de presă, majoritatea activităților desfășurate în cadrul proiectelor au fost reflectate atît în presa regională, cît și cea națională. Astfel, mass media a preluat în mare parte comunicatele și notele informative distribuite de agenție cu privire la implementarea proiectelor și la efectele acestora asupra calității vieții populației după finisarea proiectelor. În acest an avem 225 materiale identificate în sursele mass media despre proiectele de dezvoltare, dar și alte evenimente desfășurate de agenție în regiune.

Informaţii relevante despre proiectele regionale realizate au fost diseminate prin intermediul panourilor informaționale, care au fost montate în localităţile beneficiare. De aceea fiecare dintre locuitorii satelor și orașelor unde se implementează un proiect regional sînt informați despre implementatorul, dar și sursa de finanțare a proiectului.

În prima jumătate a anului 2014 s-a simțit o creștere a interesului jurnaliștilor pentru proiectele de dezvoltare regional. Astfel, Agenția de Dezvoltare Regională Centru a organizat, la solicitarea jurnaliștilor regionali și naționali mai multe vizite la proiectele în implementare, dar și la unele dintre cele finalizate.

În anul 2014 numărăm peste 225 de apariţii în sursele mass media dintre care:

- Reportaje TV – 52;

– Reportaje radio – 36,

– Presa scrisă – 32;

– Presa on-line – 128.

Acesti indicatori ne demonstrează interesul sporit pentru domeniul dezvoltare regională, care se datorează proiectelor de succes implementate în regiune și care au un impact deosebit asupra calității vieții cetățenilor.

Rezultate:

Obiectivul specific 4.1

- Pagina oficială a agenției actualizată continuu;
- 201 comunicate de presă și note informative elaborate și distribuite;
- 225 apariții în prea locală, regional și națională;
- 12 numere ale Buletinului informative electronic elaborate și distribuite;
- 4 numere ale Buletinului trimestrial "Mesagerul Regiunii" elaborate și distribuite;
- 3 broșuri elaborate cu scopul promovării Regiunii Centru și a proiectelor regionale;
- 3 evenimente de promovare a RDC și ADR Centru organizate.

Obiectivul specific 4.2

- Harta Interactivă a proiectelor din RDC actualizată continuu;
- 7 vizite organizate pentru jurnaliști la proiectele de dezvoltare regională;
- 225 apariții în presă, preponderant despre proiectele de dezvoltare regională implementate de agenție în RDC.

OBIECTIVUL 5: ACTIVITATEA OPERAŢIONALĂ

Obiective specifice:

5.1 Activitatea managerială, resurse umane şi dezvoltarea instituţională

5.2 Managementul financiar şi achiziţii publice

5.3 Suport instituţional pentru CRD Centru

5.1 *Activitatea managerială, resurse umane și dezvoltarea instituțională*

Planificarea şi raportarea anuală. Pe parcursul anului 2014 a fost elaborat raportul semestrial şi raportul anual de activitate al ADR Centru. La compartimentul planificare instituţională s-a elaborat Planul de instruiri al ADR Centru pentru anul 2015 şi Planul de activitate al ADR Centru pentru anul 2015.

La compartimentul Implementarea Sistemului Informatic de Gestiune a Documentelor şi Înregistrărilor Autorităţilor Publice Locale au avut loc instruiri şi dezvoltare de capacităţi în utilizarea sistemului SIADR. Angajaţii ADR Centru au participat la seminarul organizat de către prestatorul de servicii Teamnet în cadrul proiectului SIADR. Participanţii la seminar au fost familiarizaţi cu tehnicile de utilizare a sistemului ELO de management al documentelor și arhivare electronică, care a fost lansat în semestrul II al anului 2014.

5.2 Managementul financiar şi achiziţii publice

În urma aprobării bugetului pentru implementarea proiectelor finanţate din FNDR pentru anul 2014, în conformitate cu prevederile anunţului de intenţii şi planul anual pentru achiziţii publice, pe parcursului anului 2014 au fost organizate şi desfăşurate 35 de proceduri de achiziţii publice, dintre care 21 licitaţii publice deschise şi 14 concursuri prin cererea ofertelor de preţuri. Din motivul necalificării operatorilor economici participanţi la proceduri au fost anulate 17 proceduri şi ulterior repetate. În urma procedurilor au fost semnate 21 de contracte.

Tot în această perioadă au fost semnate 12 contracte de valoare mică, majoritatea fiind pentru servicii de supraveghere tehnică a obiectelor de construcţie.

Suma totală pentru contractele menţionate constituie circa 112 953 935,00 lei.

Pentru proiectele finanţate de Guvernul Germaniei prin intermediul GIZ, conform Acordului de finanţare Nr.81139128 din 14 octombrie 2011 şi a suplimentului nr.1 din 20.09.2012 la Contractul de finanţare Nr.81139128 din 14.10.2011 au fost desfăşurate 4 concursuri prin cerea ofertelor de preţuri și 4 licitației publice, dintre care 2 proceduri prin COP au fost anulate și 3 licitații publice anulateunul a fost anulat din motivul necalificării operatorilor economici participanţi şi ulterior repetat. Au fost semnate 4 contracte, dintre care 2 de valoare mică, suma totală constituind 704105,93 lei.

În anul 2014 au fost aprobate de Agenţia Achiziţiilor Publice 12 acorduri adiţionale pentru lucrări şi servicii ale unor contracte din anul 2013, suma totală majorată constituind 9 215 917.74 lei. Au avut loc modificări și pentru contractele încheiate în anul 2014. Au fost înregistrate 4 acorduri adiționale suma lor constituind 890656.94 lei. A fost încheiat și un acord adițional de micșorare în sumă de 138683,76 lei.

5.3 Suport instituţional pentru CRD Centru

Pe ăarcursul anului 2014 Agenţia de Dezvoltare Regională Centru a asigurat secretariatul CRD Centru în implementarea politicii de dezvoltare regională, prin acordarea suportului informaţional, metodologic şi consultativ.

1) Şedinţa ordinară CRD Centru din 12 februarie 2014, la care au participat 31 de membri şi s-au adoptat 5 decizii:

- *S-a aprobat Raportul anual privind implementarea Planului Operaţional Regional 2013-2015;*
- *S-a aprobat Programul Regional Sectorial de Management al Deşeurilor Solide pentru Regiunea de Dezvoltare Centru;*

- *S-a aprobat Programul Regional Sectorial în Eficienţă Energetică pentru Regiunea de Dezvoltare Centru;*
- *S-a aprobat Planul de acţiuni privind elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2020;*
- *S-a luat act de gradul de pregătire a proiectelor pentru implementare în anul 2014.*

2) Şedinţa ordinară CRD Centru din 6 iunie 2014, la care au participat 27 de membri şi au fost adoptate 5 decizii:

- *S-a aprobat Programul Regional Sectorial în Alimentare cu Apă şi Canalizare pentru Regiunea de Dezvoltare Centru;*
- *S-a luat act de informaţia ce ţine de implementarea Programelor Regionale Sectoriale în Regiunea de Dezvoltare Centru (elaborarea Conceptelor de Proiecte Posibile în domeniile EE, MDS, AAC);*
- *S-a luat act de informaţia ce ţine de elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020;*
- *S-a luat act de implementarea politicii de dezvoltare regională în autorităţile publice locale de nivelul II din Regiunea de Dezvoltare Centru;*
- *S-a luat act de activitatea Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru.*

3) Şedinţa ordinară CRD Centru din 9 octombrie 2014, la care au participat ... de membri şi au fost adoptate 5 decizii:

- *S-a hotărît încetarea calitaţii de membru al CRD Centru a Dlui Victor Negruţă conform art. 12 pct. a) al Regulamentului de organizare şi funcţionare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru „retragere la cerere";*
- *S-a luat act de informaţia cu privire la implementarea Planului de activitate al ADR Centru în perioada ianuarie – septembrie 2014;*
- *S-a luat act de informaţia cu privire la redistribuirea mijloacelor financiare ale FNDR pentru proiectele din Regiunea de Dezvoltare Centru în anul 2014 şi implementarea proiectelor de dezvoltare regională în perioada ianuarie-septembrie 2014;*
- *S-a luat act de informaţia cu privire la progresul înregistrat în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020;*
- *S-a luat act de informaţia prezentată cu referire la proiectul ADA/UNDP "Suport pentru Procesul Naţional de Planificare a Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice": Schema de granturi mici pentru finanţarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice la nivel local.*

4) Şedinţa ordinară CRD Centru din 23 decembrie 2014, la care au participat 29 de membri şi au fost adoptate 4 decizii:

- *S-a luat act de informația cu privire la progresul realizat de ADR Centru în perioada 2010-2014;*
- *S-a luat act de informația cu privire la progresul înregistrat în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020;*
- *S-a aprobat Planul de activitate al ADR Centru pentru anul 2015;*
- *S-a luat act de Devizul cheltuielilor de organizare și funcționare al ADR Centru pentru anul 2015.*

Rezultate:

Obiectivul specific 5.1

- 1 program SIADR lansat;
- Instruiri realizate.

Obiectivul specific 5.2

- Organizate 35 de proceduri de achiziţii publice;
- Semnate 33 contracte;
- 4 concursuri prin cerea ofertelor de preţuri, 4 licitații publice şi 4 contracte semnate pentru proiectele finanţate de GIZ;
- 16 acorduri adiţionale aprobate de Agenţia Achiziţiilor Publice.

Obiectivul specific 5.2

- Asigurat suportul informaţional, metodologic şi consultativ pentru organizarea şi desfăşurarea a 4 şedinţe ordinare a CRD Centru.
- 19 decizii aprobate de CRD Centru.

CONCLUZII

Pe parcursul anului 2014 ADR Centru a continuat executarea atribuţiilor sale, contribuind la realizarea politicii de dezvoltare regională în RDC. Planificarea strategică şi programare regională, precum şi implementarea proiectelor regionale rămîn a fi domeniile de activitate de bază ale ADR Centru.

Un obiectiv nou, iniţiat pe parcursul semestrului de către specialiştii ADR Centru a constituit demararea procesului de planificare pentru orizontul 2016-2020, care va avea drept finalitate elaborarea şi implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020. Pentru realizarea acestui obiectiv, a fost instituit cadrul normativ pentru elaborarea SDR Centru 2020 şi a fost elaborată Analiza socio-economică a RD Centru pentru domeniile „Geografie şi topografie", „Sistemul de aşezări", „Populaţie şi demografie", „Resurse umane şi forţa de muncă", „Infrastructura de utilităţi". Studiul socio-economic va fi completat şi actualizat pe parcursul anului 2015 şi va servi baza pentru determinarea direcţiilor prioritare de dezvoltare a regiunii.

Planificarea sectorială integrată a continuat prin trecerea de la faza preparatorie (analiza situaţiei existente în domeniile de referinţă, analiza instituţională şi financiară, feedback-ul din partea APL), la rezultate concrete, cum ar fi aprobarea programelor regionale sectoriale în domeniile MDS, EE a CP, AAC şi elaborarea PRS în domeniul DLR.

Sporirea de capacităţi a colaboratorilor ADR Centru, precum şi a reprezentanţilor autorităţilor administraţiei publice locale şi sectorului civil şi celui privat din regiune, s-a efectuat în cadrul seminarelor la nivel naţional şi internaţional, realizate în strînsă colaborare cu MDRC şi GIZ în domenii precum planificare şi programare strategică integrată la nivel local şi regional, dezvoltare regională, guvernanţă regională, statistica regională, managementul proiectelor, comunicare şi leadership, SEQA.

Dezvoltare de capacităţi a fost realizată în cadrul a 10 vizite de studiu şi instruiri externe, au fost organizate 2 vizite de consolidare a relaţiilor de cooperare transfrontalieră şi transnaţională organizate, s-a realizat schimbul de experienţă privind cunoașterea și identificarea noilor parteneri și a ideilor de proiecte.

În perioada de raportare ADR Centru a acordat suport informaţional, metodologic şi consultativ Consiliului Regional pentru Dezvoltare, precum şi autorităţilor administraţiei publice locale în chestiuni privind dezvoltarea echilibrată şi durabilă a regiunii de dezvoltare.

Informarea şi legătura permanentă cu beneficiarii a continuat prin realizarea obiectivului de comunicare al ADR Centru. În rezultatul modernizării site-ului, începînd cu luna ianuarie a anului 2014 avem un site modern, uşor de accesat şi cu un spectru larg de informaţii din domeniul dezvoltării regionale şi al proiectelor implementate de ADR Centru, ceea ce a dus la creşterea numărului de accesări. Toate acestea, precum şi diversificarea modalităţilor de informare a publicului constituie un important indicator de progres.